

ಸಪ್ತಮ ೧೫ ಕಿರಣ ೨

ತಪ್ಪಿದ ಹೆಜ್ಜೆ

ಹೇಮಂತ

ಜಿ. ಜಿ. ಜಿ. ರಿ

೧೯೫೭

೫೫

ಬೆಲೆ : ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ

(ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಲೇಖಕರ ಸ್ವಾಧೀನ)

“ತಪ್ಪಿದ ಹೆಜ್ಜೆ” ಇದು

“Oscar Wilde” ರ “Ideal Husband”

ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು.

—ಹೇಮಂತ

ಮುದ್ರಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಭಾಲಚಂದ್ರ ಘಾಣೇಕರ, ಪ್ರತಿಭಾ ಮುದ್ರಣ, ಧಾರವಾಡ

ವೈಕಾರಕರ ಮಾತು

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮಾಲೆಯ ಈ ವರುಷದ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಮಾಧಾನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕನಿತಗ ವ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನವೊಂದಾದರೆ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದಾಯಿತು, ಅಮೇಲೊಂದು ಶೃಂಗಾರ ರಸವಾದ ಭಕ್ತಕಾವ್ಯವಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅರಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆಯಿಂದ ನಾಗರಸ ಇಂದಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು, ತಾರುಣ್ಯದ ಭಾವುಕವೆಂಬುದು ಚರ್ಚಿಸುವ ಕಥನಾತ್ಮಕಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದೆ 'ಅರಾಧಿ ನಾನಲ್ಲ'.

ಇದೀಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ 'ತಪ್ಪಿದ ಹೆಜ್ಜೆ' ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಯೊಂದನ್ನು, ಅಲ್ಲಿಯ ಅವರಣ-ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸುವ ಸುವರ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ. ನಾಟಕ ವರಕೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದಿಯೆಂದು ಕ್ಷಣಸಾತ್ರ ಎನಿಸಬಹುದಾದರೂ, ಸುಶಿಕ್ಷಿತವಾದ—ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತನಗುಳ್ಳೆಯದೆನಿಸಿದ ಕೆಲವೊಂದಂಶಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ - ಸಮಾಜ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಜತ ಅಥವಾ ವಿಸಂಗತಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ, ನಾಟಕ ಸರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹನುಂತನಿಗೆ ನಾವು ಚಿರಮುಖ ಇನ್ನು ನಾಟಕದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಟನೆ ಪ್ರಾ. ಬ. ಹ. ಶ್ರೀಧರ 'ಮೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಶೈಲಿ' ವಿಮರ್ಶಾಂಗಂಧನಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾಲೆಯ ಮೂಲಕ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಚನಾಭರಾಶಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಸರಿಜ್ಞಾನವೂ ಉಂಟಾಗಲಿ ಎಂಬದೇಕೆಯಿಂದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯ - ಸಾ. ಪ್ರ., ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಾವ್ಯ ಇ. —ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದೋ ಎಂಬ ಸಂಶ್ಲೇಷ ನಮಗೆ ಬಲವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಬಹಳ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮಾಲೆಗಳು ನಿಂತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಹಾಯಾಗಿ ಬೇರಿಸಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದಾಗ, ಇಂತಹ ಆಸ್ತವಪಾಠ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತ ಜನ ಓದುಗರು ಜೀವರಗೊಂಡಾರು. ಅಂತೆ ಎಂದು ನೋಡಿತು. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳ ಕೈಯಿಕ್ಕುವ ಸಾಧನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಸಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆ ಮೊರೆಯುವುದು, ಚಂಪಾರ ರಿಂದಲೋ ಬಿಡಿ ಓದುಗರಿಂದಲೋ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಚನಾಲಯಗಳಿಂದಲೋ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ಅಶಯ.

ನಾತ್ರವಿವರ

೧. ಅವಿನಾಶ—ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಯೋಗ ಮಂತ್ರಿ.

೨. ಶೇಖರ—ಅವಿನಾಶನ ಮಿತ್ರ.

೩. ರಾಮರಾಯರು—ಶೇಖರನ ತಂದೆ.

೪. ಸುಧಾ—ಅವಿನಾಶನ ಪತ್ನಿ.

೫. ಮಂದಾ—ಅವಿನಾಶನ ತಂಗಿ.

೬. ಲಲಿತಾ—ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದ ವಿಷಚಕ್ರದಲ್ಲಿ
ಹೊಕ್ಕು ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಿಂತ ಒಬ್ಬನೀತಿಯ
ನಿಬಂಧದಾಚೆಗಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀ !

೭. ಕಲ್ಲಳ್ಳಿಯ ಗೌಡರು

ಅಲ್ಲದೆ ಲೇಖಕ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸೇವಕರು, ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕಾಲ : ಆಧುನಿಕ.

ಸ್ಥಳ : ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯೊಂದು.

ಪ್ರಚೀನ ೧

|| ಅನಿವಾರ್ಯ “ವ್ಯೂಹನೀಯ” ಅದ್ಭುತವು ಅನನ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕಥಾ
ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕು

ಕೃಷಿ ಸರ್ವಾಯುಕ್ತರು

[illegible]

ಮಂಡಾ— ಯಾರವರು? ಓದೋ, ಕ್ಷಮಿಸು ಗೌಡರು? ಅವರ
ರಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ನಂಬಿಕೆ? ಅವರನ್ನು ಹಾಂಗೇ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು
ದರಿನು? ಹೋಗು.

ಸೇವಕ— ಎವರೇ ಹೇಳಿದರು, ಕೂಡ ತೊರಿಸು ಅಂತ

ಹೊಗಳಿದ್ದು

ಮಂಡಾ—ಅಯ್ಯೋ, ಅವರೂ 'ಗೇನೂ ಸಂಕಯ' ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಡ್
ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡುವ ಹಾಗಾದ ಬಂಗಾರದ ಎಂಜಿ, ಸ್ವತ್ತಲೂ ಬಗ್ಗಿ
ನಿಗಾದ ಕೂ ಹೆಚ್ಚು'ಗೆ' ಗೊಂಚಲು, —

ಅನುಕ - ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಗೊತ್ತು | ಅದರ ನಗು
ಪ್ರತಿ.

ಮಂಡಾ-- ಓಹಿ ! ಬಂದರೆಂದು ಊಗುತ್ತಾ [೨೫೭ ಸುಗಮ
ಪಾ. ೧] ಬರುತ್ತಿದೆ !

[॥ १॥ ॥ १॥]

ಗೌಡರು ಬಹು ಸುಖ ಮೈ (ಇವನು ಸುಖವಾದ) = ಸುಖವಾದ
 ತಂದೆ (ನಿ) ಕುಡುಕು ಮಕ್ಕಳು, ಮಂದಿರ ?

ಮಂದಾ— ಚಂದದ! ಅದರ, ಗೌಡರೆ, ಇಷ್ಟು ವರಿಬಯನಿದ್ದರೂ ನೀವು ಸಮ್ಮ ಮನೀ ಒಳಗ ಕಾರ್ಡ ಕಳಿಸಬೇಕೇನು ?

ಗೌಡರು— ಕಾರ್ಡ ಕೊಟ್ಟರ ಬಾಗಿಲದೊಳಗಿನ ಜವಾನಗನನ್ನದ, ಇವರು ಯಾರೋ ದೊಡ್ಡವರಿದ್ದಾರಂತ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಲಂವ ನಮಗ ಒಳಗ ಬಿಡೋದೇ ಇಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ನಮಗೆ ಇದೇ ಅನುಭವ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು ' ಒಳಗ ಬಿಡೋ ಮಹಾರಾಯ ' ಅಂದರ ಉರ್ಮೊದೊಳಗ ನಿನೋ ಮಾತಾಡಿ ಬಿಡ್ತಾನ! ಅವನ ಉರ್ಮ ನಮಗ ರೂಢ್ಯ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಅಂವಗ ವರ್ಷ! ಅದಕೂ ನಾ ಹೇಳೋದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಾಂತ ಆಗ ಬೇಕೋ ಅಂತ

ಲೇಖಕ— ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ ಇದ್ದಬಳಿಕ ಅದಕ್ಕಷ್ಟು ತಡ, ಗೌಡರೆ ?

ಮಂದಾ— ಅದಿರಲಿ, ಗೌಡರೆ, ನೀವು ಊರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬಂದಿರಿ ?

ಗೌಡರು— ಬಂದು ಎರಡು ದಿನನಾತು

ಮಂದಾ— ಆದರ ಇಂದಿನ ತನಕ ನಿಮಗ ನಮ್ಮ ನನ ಎಗಲಿಲ್ಲೇನು ?

ಗೌಡರು— ನೆನವಾಗದೇನು ? ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದವ್ವರಲೆ ಮಾದಲು ನೆನವಾಗೋದು ನಿಂದೇ ನೋಡು, ಮಂದಾ! ಆದರ ಇಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ನನಗ ನವುಡೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನೋಡು ಹೊಲಮನೆಗಳ ಸ್ವನವಾರ ಒಂದು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯಲ್ಲ ? ಈಗಂತೂ ಆ ' ಟಂಡನ್ನೀ ' ಕಾಯದೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ವ್ರಾಣ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ

ಮಂದಾ— ' ಟಂಡನ್ನೀ ' ಕಾಯದೆ ? ಅಂದರೇನು ಗೌಡರೆ ?

ಗೌಡರು— ಅಂದರ ನಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲೀಶು ತಪ್ಪಿಹೋದಲ್ಲೋ ? ಬೋದಿ, ಈ ನಾಲಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಶೇ ಹಾಯೂದುಲ್ಲ ಆ ಕಾಯದೇಕ್ಕೆ ನಿನವಾರ, ಮಂದಾ ? ರೈತರು, ಮಾಲಕರು ಇವರ ನಡುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹೊಂದಿ ಆ ಕಾಯದೆ—ನಮ್ಮ ವಕೀಲರು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನೂವರ ಸಲ ಅದು ಜನ ಮಾಡ ತಿರತಾರ !

ಲೇಖಕ— ಮಂದಾ, ಗೌಡರು ಹೇಳೋದು, ' ಟಂಡನ್ನೀ ' ಕಾಯದೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ

ಮಂದಾ— ಓಹೋ, 'ಟೆನಿಸ್ಸಿ'! ಅದಕ್ಕೆ ಟೆನಿಸ್ಸಿ ಕಾಯದೆ ಅಂತಾರ
ಗೌಡರೆ, ಟೆಂಡೆಸ್ಸಿ ಅಲ್ಲ!

ಗೌಡರು— ಏನಂದರೋ ಏನೋ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಮಾತ್ರ
ಹಿಂಡುರ!

ಮಂದಾ— ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಅಂದರೆ ಹಣ, ಅಲ್ಲೇನ ಗೌಡರೆ?

ಗೌಡರು-- ಹಣ ಅಂದರೆ ನನ್ನದೊಂದೇ ಪ್ರಾಣ ಯಾಕೆ? ಪ್ರವಂ
ಚದ ಸಂಚಾರಾಣ ಆಗದಲ್ಲ, ಹಣ!

ಲೇಖಕ— ಗೌಡರು ಹೇಳೋದು, ಅಕ್ಷರಶಃ ಖರೆ ನೋಡು ಮಂದಾ!
ನೀನು ಭೂಗೋಲ ಕಲಯುವಾಗ ಒಗಿರಬಹುದು—ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೂರ್ಯನ
ನಂದೆ ಲೂ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು ಆದರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ನಾವು ನಾರಿ
ನೇ ಬೇಕಾಗಿರಲು ಈ ಜಗತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು ಆ ಸಣ್ಣ
ಭೂ-ಭಾಗವು ಬೇಕೇ ರೂಪಾಯಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಅದೇ ಆದರೆ ಸೂರ್ಯ
ಗೋಲ—ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ ಗೋಲ!

ಮಂದಾ— ಅಹಾ! ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಕಲ್ಪನೆ!

ಲೇಖಕ - ಸುಂದರವಾಗಿರುವ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ, ಮಂದಾ!

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ—ಅದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದವರೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು
ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದರು

ಲೇಖಕ—ಈ ಮತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕಿರಿಗೆ ಕೇಳಿರಬಹುದು, ಪ್ರಸಾರ
ಸಾಹೇಬ ಹಣದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು
ಜೀವದಿಂದ ಹಣದಿಂದ ಹಣವಿಲ್ಲದವರು ರೂಪಮಹಲನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತೇ?
ಹಣವೆಂದರೆ ಕಸುಕು ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವ ದ್ರವ್ಯ ಮಂತ್ರ!

ಮಂದಾ— ಹಿಯಾರ್, ಹಿಯಾರ್!

ಗೌಡರು-- ಹಣ ಇದ್ದರೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು, ಮಂದಾ!

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಆದರೆ ನನುಷ್ಠಾನ ಸೂಚನೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ
ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಅಂಗವಯಸ್ಸು ಮಾನವಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದಲ್ಲ.

ಲೇಖಕ—ಅಂಗವಯಸ್ಸು ಇದ್ದಿರದಿದ್ದರೂ ಅದೇಲ್ಲಾ ಮಾನವಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ
ವಸ್ತುಗಳೇ!

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಅದು ಹೇಗೆ ?

ಲೇಖಕ— ನಿಮಗೆ ಇಂದಿನ ಸ್ಯವಹಾರೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸುಚಯವಿಲ್ಲ, ಸ್ಪ್ರಿಫೆಸರರೇ ! ಹಣದಿಂದ ನಾವು ಗುಣವನ್ನು ನಡೆಯಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸತ್ಯದ ಕವಚವನ್ನೇರಿಸಬಹುದು ಕಾಂಚಾಣದ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಂದು ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಬಹುದು ಹಣದಿಂದ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಿಗಲಾರದವನ್ನು ಯಾವುದು ?

ಮಂದಾ— ಅದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗನೂ ಸಿಗಬಹುದು

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮಂದಾ, ಅದು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಸೀಟು ರಿಝರ್ವ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ !

ಲೇಖಕ— ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಬೀಗವಿದೆ, ಮಂದಾ !

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಆದರೆ ಶ್ರೀಸ್ತು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೇ ? ಸೂಜಿಯ ಮೂಗಿನೊಳಗಿಂದ ಒಂಟೆ ಹಾಯಬಹುದಂತೆ ! ಅದರ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲೊಳಗಿಂದ ಸಿರಿವಂತ ಹಾಯಲಾರ !

ಗೌಡರು— ಅವಿನಾಶದಾಯರು ಎಲ್ಲ ಕಾಣಸೋದಿಲ್ಲ, ಮನೆಯೊಳಗಿಲ್ಲೇನು ?

ಮಂದಾ— ಮನೆಯೊಳಗೇ ಇದ್ದಾರೆ ಒಗ್ಗಿನ ಕೋಶಿಯ - ರಾಜ ಕಾರಣದ ಭೀಕರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ ಆ ಚರ್ಚೆಗೆ ನರದನೇ ಮರಾ ಯಾದ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಬಂದಕೂಡಲೆ ನಾವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಲುದ್ದಿ

ಗೌಡರು— ಅದರ ಇಲ್ಲಯೂ ಎವೇ ಸ್ವರೂಪ ಬರುವವಾಂಗ - ನ ಸ್ತದ

ಮಂದಾ— ಅಂದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದಲೂ ಕಾಲು ಕಿತ್ತಬೇಕಂತೀರೇನು ?

ಗೌಡರು— ಮಂದಾ, ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ವದಲಿದರ ವಾಂಗ ?

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಈಗಿನ ಸಾಲೆಯ ಹುಡುಗರ, ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜಕಾರಣದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೋಗುವಾರ !

ಗೌಡರು— ಎಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ, ' ರಾಜಕಾರಣ ' ' ರಾಜ ಕಾರಣ ' ಅಂತ ವಾದ ಹಾಕತೀರವರ ಆದಕ್ಕೂ ಸೋದೂ, ಮಂದಾ, ನಾನೂ ರಾಜಕಾರಣದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತೀನಿ ನನ್ನ ನೆರಕೂಸ

ನನಗೆ ಏನಿಲ್ಲ. 'ಮಾಯವ್ವ' ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಅದರ ಅರ್ಥ ಬಡವರು ಹೇಳುವ ಈಗ ನನಗೂ ರಾಜಕಾರಣದೊಂದಿಗೆ ಮೋಜು ಅನುಸರಿಸುವ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಲೇಖಕ — ಮೋಜು ಅನುಸರಿಸುವ ಹೆಜ್ಜೆ 'ಗೌಡರು, ರಾಜಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಮೋಜು' ಅಂದರೂ ಹೋಗಿ.

ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ - ಡಾಕ್ಟರ್ ಲಾಸನಸ್ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ "Politics is the last resort of scoundrels."

ಲೇಖಕ — ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳೀಯರೊಂದಿಗೆ ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಸ್ಥ. ಹಲವಾರು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಸಂಘಾತಿಸಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದು, ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು, ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ.

ಮುಂದೆ — ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದು.

ಲೇಖಕ — ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ "Politics is the last resort of scoundrels."

ಗೌಡರು — ಸರಿ ಸರಿ ಸರಿ ಸರಿ ಸರಿ ಸರಿ, ಈ ಮುಖಾಂತರ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ "Politics is the last resort of scoundrels."

ಗೌಡರು — ಅವರ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು.

ಮುಂದೆ — ನನಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಾರವು ಸುಸ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು.

ಲೇಖಕ — ನನಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಾರವು ಸುಸ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ — ಅವರ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು.

ಲೇಖಕ — ನನಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಾರವು ಸುಸ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗೌಡರು— ಏನು ? ಅವಿನಾಶರು ಹೆಚ್ಚೂ, ಸುಧಾಬಾಯಿ ಹೆಚ್ಚೂ ?
ಉಂಹುಂ— ನಾನಂತೂ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಾರ !

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು, ಯಾರು ಕಡಿಮೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದೇ ನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಜೀವನವೆಂಬುದು ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸವಿಯಾದ ಸಂಗಮವಾಗಿದೆ

ಲೇಖಕ— ಅಹುದು, ಅವರು ಆದರ್ಶ ದಂಪತಿಗಳೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಉದಾತ್ತ ಜೀವನವು ನಮ್ಮಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯರೂಗ ನಿಲುಕದ ಬಾಣ !

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಹೌದು, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಲೇಖಕನಾದಿದ್ದರೆ, ಆದರ್ಶ ಜೀವನವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಿನಾಶರೇ ಆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಧೀರೋದಾತ್ತ ನಾಯಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು

[ಸುಧಾಸ ಪ್ರವೇಶ]

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶರು ನಾಯಕರಾದ ಎಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವೂ ಇಲ್ಲವೇನು ?

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಇಲ್ಲವೇಕೆ ? ಅವಿನಾಶರಿಗಿಂತ ನಿಮಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಸುಧಾ— ಓಹೋ, ನಮಸ್ಕಾರ ಗೌಡರೇ, ನೀವು ಯಾವಾಗ ಬಂದಿರಿ ?

ಗೌಡರು— ನಾನು ಇದೇ ಬಂದೆ, ನಿಮ್ಮ ವಾಟಯನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ನೀವು ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರಿ, ಸುಧಾಬಾಯಿ, ಇನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ಕೈ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ

ಸುಧಾ— ಅಂದರೇನು ? ಇಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ನಡೆದಿದೆಯೇನು ?

ಗೌಡರು— ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ರಾಜಕಾರಣದ ಮುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳು ಆವಾದಗಳನ್ನು ಹೊರಸೂತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಸುಧಾ— ಎಂತಹ ಆವಾದವು, ಗೌಡರ ?

ಗೌಡರು— ಇವರೆಂತಾರ, ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದ್ರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಅಂತ

ಮಂಡಾ— ಎಷ್ಟು ಮಂದರನಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ ವಿಚಾರ ?

ಸುಧಾ— ಹೌದು ಮಂಡಾ, ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಳ್ಳು ಅಡಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾರ !

ಮಂಡಾ— ಅಂದ್ರೆ, ಆ ಮಾತು ಸುಳ್ಳೇನು ?

ಸುಧಾ— ಸುಳ್ಳೆಂದರೆ ನಾನಿರ ಸಲ ಮುಳ್ಳು ! ನನಗಂತೂ ರಾಜಕಾರಣ ವೆಂದರೆ ದೇಸರ ದೇವಾಲಯವೆಂದನಿನ್ನತ್ತದೆ ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ನೇರುವಂತೆ ಕೇರೂ ನೇರುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ದೇಸರ ಗುಡಿಯನ್ನು ಕ್ಷರ ಸವರಂದು ಕರೆಯಬಹುದೆ ? ಕ್ಷಣಕಾಲಿಗೆ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಾದೆಯೆಂದು ಗುಡಿಯ ವಾಸ್ತುತ್ವಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರಬಹುದೆ ? ನನಗನಿಸುವ ಮುಳ್ಳಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣವು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ ರಾಜಕಾರಣವೊಂದು ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ನಂಜು ! ಅದರಿಂದ ದುಷ್ಟರ ಹಾವನವನ್ನೂ, ಶಿಷ್ಟರ ಸುಖಾಲನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೀಯಾಳಿಸಬಹುದೆ ?

ಲೇಖಕ— ನೀವು ಸರ್ವಸುಖಿಯವರು ಆದರ್ಶ ರಾಜಕಾರಣ, ಸುಧಾ ಬಾಯಿ ! ನಿಜವಾದ ಸುಖಾಪ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದು ಕನಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲ, ಮುಂಗಾಣುವುದು ಮಾತಿಲ್ಲ ! ಅದರಿಂದ ಆದರ್ಶವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ದೃಗ್ಗೆ ಸಿಲುಕದ ಬಾಸು !

ಸುಧಾ— ಈ ತರಹದ ಇಂದಿನ ನಿರಾಶಾವಾದವೇ ನನ್ನ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ರಾಜಕೀಯ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದ ಬಾಸಲ್ಲ. ಅದು ನಿನ್ನ ಸೇನೆಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ರುಢಿ ಬಾಯಿ ! ಇಂದು ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಜಕಾರಣ ನೋಡುವ ಮನೆಯಾಗಬಹುದು ಅದರ ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೀತಿಯ ಸೇರುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುತುಗೊಂಡು ಹುಟ್ಟಿನ ಜಲೆಯಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವ ರದು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ — ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಒರ, ಸುಧಾಬಾಯಿ. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದುದರಿಗೆ ಇದು ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಮಹಾಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಲ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ

ಕಾರಣದ ರತ್ನಾಯುಧವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ, ಗೌತಮಬುದ್ಧ, ಬಸವೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ —

ಮಂದಾ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ? ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಷ್ಣಕಾರನ್ವಾನದಿಂದ ಸತ್ಯದ ಇತಿಶ್ರೀ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿರಿ, ಜೇಕಾಗರ !

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ಆದರೆ, ಮಂದಾ, ಕೃಷ್ಣನ ಕಾರನ್ವಾನ ಸತ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿತು, ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಜಯಿಸಿತು ! ಅವನ ಗೀತೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನದ ಸೂತ್ರವಾಯಿತು !

ಸುಧಾ— ಆದರೆ ಅದೇ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ದುಷ್ಟರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದೀಗ ಅವಿನಾಶರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, “ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕಂಪನಿ ತಗದು ಕಲವು ಧೂರ್ತರು ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಹೂಂಚುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು

ಗೌಡರು—[ಗಾಬರಿಯಾಗಿ] ಏನಂದ್ರಿ, ಸುಧಾಬಾಯಿ ? ನೀವು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವೇ ? ಆ ಕಂಪನಿಯ ನೂರು ಶೇಕಡಾ ನಾಸು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇನ

ಸುಧಾ— ನೀವು ಮೋಸಹೋದಿರಿ, ಗೌಡರ ?

ಗೌಡರು— ಶಿವಶಿವಾ ! ನಾ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲ್ವ ?

ಸುಧಾ— ಅದರ ಅಂತಸ್ತು ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ಅವಿನಾಶರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬಡವರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ರೀತಿಯಂತೆ ಸುಳ್ಳು ಆಮಿಷ ರೂರಿಸಿ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕಳ್ಳರ ಕಂಪನಿಯೆಂದು ಅವರು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಗೌಡರು—ಅವಿನಾಶರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೇನು ? ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ?

ಸುಧಾ— ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಹೊರಗೆಡುಕಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ

ಗೌಡರು— ಬಡವರನ್ನು ಕಾಯುವವರೆಂದರೆ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ! ಮತ್ತೆ ರಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಾವಧಿ ರೂನಾಯಿ ತಿಂದು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿದ್ದರು

ಲೇಖಕ— ಅವಿನಾಶರಂಧ್ರವೆಂದಲೇ ರಾಜಕಾರಣ ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ

ಸುಘಾ - ತನ್ನ ನರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಅದರೂ
ಅನಿವಾರ್ಯ. ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆ ಸಿ. ಎಸ್. ದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುವ ವಾದವು
ಮಾಡದ ಆರೋಪವೇ ಸಮಾಧಾನ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು -

ಮಂಡಾ - ನೀನು ಅಣ್ಣನೊಡನೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೀ, ಹೌದ
ಲ್ಲವೇ?

ಸುಘಾ - ಹಾಗೆಂದರೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸರೆ ಧೈರ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇವಾ
ಬುದ್ಧಿ - ಇದೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವುದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದ
ಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದಾಂಪತ್ಯಜೀವನವನ್ನು ಸತ್ಯ ಸೇರಿಕೆಗೆ ಅಡರ್ಪವ ಮೇಲೆ
ಕಟ್ಟಿಬೀಕಂಬುದೇ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ
ವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಸಿ. ಎಸ್. ದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು
ಮುಂದು ಹೊರಗೆ ಬರಲೇ ಇರಬೇಕು, ಅದೇನೇಯವುದು ವಾಗದಾರ ಸಂಘ
ಅವರಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನಾನು ನಾನುಕರಾಗಿ ಜನತೆಯ ಸಮುದಾಯ
ದ ಸಮರಸವಾಗುವ ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಮಂಡಾ - ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಬಿಡಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಿ. ಎಸ್. ದ ಸೌಕರ್ಯವೇ
ಕಾಯುತ್ತಿರಬೇಕು

[ರಾಜಕೀಯರ ಪ್ರವೇಶ]

ರಾಮ - ನನಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುವುದು [ಸ್ವಲ್ಪ
ನೋಡಿ] ಆಂ, ಶೇಖರ - ನನಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ನಿರುತ್ತಮವಾಗಿ ಅರಿವಿರುವುದು
ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸುವುದು

ಮಂಡಾ - ಯಾಕೂ, ಅದೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ
ರನ್ನು ಬಿಡುವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ

ರಾಮ - ತನ್ನ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ನಾನೇ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು
ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುವೆ, ಕೊಟ್ಟೆ.

ಮಂಡಾ - ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದಾಂಪತ್ಯ ಸಂದರ್ಭವು, ಸಿ. ಎಸ್.
ದ ಸೌಕರ್ಯವು ಇಂದಿನ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ

ರಾಮ - ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದಾಂಪತ್ಯ ಸಂದರ್ಭವು, ಸಿ. ಎಸ್.
ದ ಸೌಕರ್ಯವು ಇಂದಿನ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ

ದಿನ ಆದವು, ಅವನ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕೊಂದ್ರ ಆಗಲೊಲ್ಲದು ಎರಗಾನೋ,
ಎನ ಮಾಡತಾನೋ ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು

ಮಂದಾ— ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಗ ಹೋಗಿರಬೇಕು

ರಾಮ— ಅವನ ಬಾಜೂ ಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡುವ ವರೇಲ ಎಂದ್ರ,
ನೀನು ಮೊದಲಿನವಳು ನೋಡು

ಮಂದಾ— ಮನೀ ಹಿಡದ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೇನ ಹಂಗಸರಿ ನನಗ
ಕೇಳಿದರ ಹೆಂಗಸು ಮನೀಹೊರಗ ಹೋಗಬಾರದು, ಗಂಡನು ಮನೀ ಹಿಡದು
ಕೂಡಬಾರದು

ರಾಮ— ಮಂದಾ, ನೀನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿತದ್ದು ಪೂರ್ಣ
ನೋಡು. ನೀ ಹೇಳೋ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜೀ ಕುಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಅನಿಸ
ತಿತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಸರ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕೇಳು ಬೇಕೆಂದ್ರ, ಆಗ್ರಹಿಕ ಸ್ತ್ರೀಯ
ಆದರ್ಶ ನಿನು ಅಂತ. ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಿಡ್ವನಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದು
ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ರಾಮರಾವ, ನೀವು ಪಣಿಮಗ ಆದರ್ಶ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನ
ನಾವು ಬರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಇವು
ಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಾವಿನ್ನೂ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ

ರಾಮ— ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನೆ ಕಲೆ
ಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದು ಇಂದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು
ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವುಸ್ತುಕದ ಹಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಿದಾಡುವ ಒತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾವಿಂದು
ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ

ಸುಧಾ— ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ, ಅವಿನಾಶರು ನಿಮ್ಮ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿ
ದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು
ಗಿದೆಯಂತೆ !

ಗೌಡರು— ವರೇಲಸಾಹೇಬ, ನಾವೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು
ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಆ . ಆ . ಟೆಂಡನ್ನಿ ಕಾಯಬೇಡ ಸಲುವಾಗಿ

ರಾಮ— ಗೌಡರೇ, ನೀವೇ ಟಾಡನ್ನಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿನ್ನು. ಸಮಗ ವಕೀ
ಲರು ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರರು. ನಿಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ದಾನ

ಮಾಡಿ ವಿನೋಬಾಜಿಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ವಡೆಯಿರಿ ಅದೇ ಈ ಹೊತ್ತು ಸ್ವರ್ಗ ವನ್ನು ನಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗ !

ಲೀಖಕ — ರಾಮರಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಖರೇ ನೋಡ್ರಿ ! ಭೂಮಿಯ ದಾಸನೇ ಸ್ವರ್ಗದ ದಾರಿ !

ಗೌಡರು — ಹೌದು ನೋಡ್ರಿ, ಭೂಮಿಯ ದಾಸನಾದ ಉದವಾಸ ಬೀಜೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ? ಮಾಡ್ರಿ, ಎಷ್ಟು ಮಾಡತೀರಿ ಮಾಡ್ರಿ, ಮುದಕನ ಚಾಪ್ಪಿ ! ಮಂದಾ, ನೀ ಆದ್ರೂ ಹೇಳಿವ್ವ, ನಾ ಏನ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಮಂದಾ - ಗೌಡರೇ, ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನೇರರಿ, ಇಹಸಸದಲ್ಲ ಸುಖ ದಿಂದ ಇರಬೇಕನ್ನು ನವರಿಗೆ ಅಪೊಂದೇ ರಾಜಮಾರ್ಗ

[೨ನೇ ಗೌಡರು ವೇಷಯ ವಸರು ಬರಸುತ್ತ ಕೋಚಿನ ಮೇಲೆ ಬರಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.]

[ಅರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ]

ಲಲಿತಾ — ನಮಸ್ಕಾರ !

ಸುಧಾ — ನಮಸ್ಕಾರ !

[ಮಂದಾ ಅದ್ವೈತರ ಕುರಿತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ.]

ಲಲಿತಾ — ಲಲಿತಾ ದೇವಾಯಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು

ಗೌಡರು — [ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಕೈ ಕುಲುಕಿನಲೂ ಕೈ ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಲಲಿತಾ ದೂರದಿಂದಲೇ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ.] ಸುಧಾ ಬಾಯಿ, ನಿಮಗಿವರ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲವೆ ? ಲಲಿತಾ ದೇವಾಯಿಯವರ ಕೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ ? ದಿಲ್ಲಯಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸ್ತು ಹ್ಯಾರ್ ಮತ್ತಾವುದೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ !

ಸುಧಾ — ನನಗೆ ಇವರ ಪರಿಚಯ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ ಗೌಡರೇ ! ಇವರ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಮರೆತಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಲಲಿತಾ — ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳು ?

ಸುಧಾ — ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು ; ನಾನು ನೆನಪಿಲ್ಲವೆ ?

ಲಲಿತಾ — ನಾನಂತೂ ನನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಬೀದಿನಡುವು ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವನ.

ಸುಧಾ— ನೀವು ಮರತಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ.

ಲಲಿತಾ— ನನಗನನ್ನದ, ನಾವು ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದು ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ನಾವು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅವರ, ಪ್ರೌಢಸರ ಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ— ನನ್ನದು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ, ತುಂಬುವುದು ಹೇಗೆ? ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ಹುಡುಗರು, ಲಲಿತಾ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಏಕೈಕರು ಮಾತ್ರ ಎನ್ನರ ಮಗನು, ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ

ಸುಧಾ— ಪ್ರೌಢಸರಸಾಹೇಬ, ಕಾಲಿಗೆ ಯಾವುದು ನನ್ನ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಅತ್ತರ ಹಿಡಿದ ಯಾವುದರಿಗೆ ಕೆಲವರು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಲೆಯ ಜೋಷಣೆ, ಹುಡುಗರ ಮಟ್ಟವೇ.

ಲಲಿತಾ— ಅದಿರಲಿ ಸುಧಾದೇವಿ, ಈಗೇಕೆ ಸುಧಾ ಬಂದಿ? ನನ್ನ ಅವಿನಾಶರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಇಂದಿನ ಬಂದಿರೆಯ ಸತ್ಯವೇ ಅವರ ಹೆಸರೇ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಒಂತೆಯೇ ಅವರ ಸುಖವೂ ಸುಖವೇ, ಬೇಕೆಂಬ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

[ಸೇವಕ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ]

ಸುಧಾ— ಏನೋ ಅದು ?

ಸೇವಕ— ಚಹಾ ತಯಾರಾಗಿದೆ !

ಸುಧಾ— ಒಳಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೀರಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೀರಿ ಗೌಡರ, ನಡೀರಿ ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ಅವಿನಾಶರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬರುವವರಿಂದ

[ಮಂದಾಸ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಶೇಖರ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಮಂದಾ— ಈಗಲಾದರೂ ಬಂದಿರಾ, ಮುಂದೆ

ಶೇಖರ— ಯಾಕೆ, ಬರಬಾರದಾ? ಇಲ್ಲವೇ ?

ಮಂದಾ— ಇಷ್ಟು ತಡಮಾಡಿ ಬಂದರ, ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ?

ಶೇಖರ— ನೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು ?

ಮಂದಾ—ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಮಂದಿಗೆ ದಾರಿ ಕಾಯಬೇಕು ಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಮಂದಿ ಅಂದರೆ ಮಂದಾಸಿನಿವೇಷಿಯವರೇನು ?

ಮಂದಾ — ಛೇಡ !

ಶೇಖರ— ಮತ್ತಾರು ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಮಂದಾ - ಯಾರು ದಾರಿ ಕಾಯ್ತಾರೆ' ನೀವೇನು ಅಂಥಾ ಮೊಡ್ಡವರು?

ಶೇಖರ— ಹಾಂಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದೇಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂದಿ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಡ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಂದಾ— ಅಂದರೆ ?

ಶೇಖರ ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ದಾರಿಕಾಯುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಅನಂದ ಆಗತದೆ

ಮಂದಾ ನೀನಿಷ್ಟು ಮುಖವಿಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ ನಾ ಬಹು ಮುಖವಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮಂದಾ !

ಮಂದಾ— ನಿನ್ನ ಮೋಷಗ ನ್ನು ನೀವು ನನಗಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ತಿಳಿದಿರಾ ?

ಶೇಖರ-- ನನ್ನ ಮೋಷ ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಅಂತ.

ಮಂದಾ -- ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮೋಷಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಿರೇನು ?

ಶೇಖರ-- ಛೇ, ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಮಂದಾ - ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಅವಳನ್ನು, ನಿನ್ನ ಮೋಷಗಳು ?

ಶೇಖರ— ಅದುಬಹಳ ಭಯಂಕರ ! ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಡತದೆ. ಮಂದಾ, ಒಳಗೆ ಚಹಾ ನಡೆದದ ಅಂತ ಕಣ್ಣಿತ್ತು. ನೀ ಯಾಕೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೀ ?

ಮಂದಾ— ನಾ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿಸಿದಾಗ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಅನಿಸ್ತದೆ ಏನು ?

ಶೇಖರ - ಹೆಂಗಸು ಒಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ಗಂಭೀರ ಕೆಟ್ಟ ಅನಿಸಿತು, ಮಂದಾ ?

ಮಂದಾ— ಇವತ್ತಿನೆಯ ರತಸೂನದ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯ ಯುಗದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳತೀರಿ!

ಶೇಖರ— ಅದು ಖರೆ ನೋಡು ಮಂದಾ! ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಒದಲಾದದ್ದು ಬರೀ ವೇಷ ವೇಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವತ್ತಿನೆಯ ರತಸೂನದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ವಾಷಾಣ ಯುಗದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಯಾವ ಅಂತರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಂದಾ— ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಡೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇನು?

ಶೇಖರ— ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವ ಪುರುಷನ ದೃಷ್ಟಿ ಒಂದೇ ಇರತದೆ ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಅಸಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಸ್ತುನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಆನಂದ ಆಗದಿಲ್ಲೇನು?

ಮಂದಾ— ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾರ ಏನಾದರೂ ಹೆರಟೆದೇವು?

ಶೇಖರ— ಅಗಲಿ, ಇಂದಿನ ಯುಗ ಅಂಥ ಒತ್ತಾಸಾಣಿಕತನದ ಯುಗ. ನಿಸ್ಸದಾದರೂ ಏನು ತಪ್ಪು! ಒಳಗೆ ಇರುವ ವಿಚಾರ ಒಂದು, ಹೊರಗೆ ಕೋರಿಸುವ ವೇಷ ಮತ್ತೊಂದು ಅದಿರಲಿ ಮಂದಾ, ನಮಗೆ ಚಹಾ ಕೂಡೂದ್ದು ಏನು?

ಮಂದಾ— ಇಲ್ಲ!

ಶೇಖರ— ಯಾಕೆ?

ಮಂದಾ— ನಿನಗು ಈ ಗಂಟೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿತ್ತು, ಈಗ ಇದು ಹೊಡೆದುಹೋಗಿದೆ ನೀವು ಬಂದಾಗ ಚಹಾ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೇನು ಹೋಟಲೇನು?

ಶೇಖರ— ಮಂತ್ರಿಯ ಮನೆ ಅಂದರೆ ಹೋಟಲಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು?

ಮಂದಾ— ಹಾಗೆತ್ತಂದ್ರ ಒಳಗ ಹೋಗಿ ಬೇಟು, ಸಿಕ್ಕರ ಕೂಟು.

ಶೇಖರ— ವೇಟ್ರಸ್ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಅಂತ ಕೇಳಿದಾಡ್ತೆ!

ಮಂದಾ— ನಾ ಇನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ತೀನಾ?

ಶೇಖರ— ಬಹಳ ಚಲೋದು. ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಹೆಂಗಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಒದೆದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಅಂತ ತಿಳಿದವರು ಅಂತಾರೆ.

ಮಂದಾ— ನನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ಒಡೆದು ಕಾಣಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅದರ ನಿಮ್ಮ
ತಲೆ ಒಡೆದದ್ದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಬಹುದು

ಶೇಖರ — ವಾ, ಇದಕ್ಕನರ್ಪಕು, ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀ !

ಮಂದಾ— ನಾ ಒಳಗು ಮೋಗಿಬಿಡತೀನಿ, ನೀವು ಕೂತಿದ್ದೀರಿ ಇಲ್ಲೇ !

ಶೇಖರ— ನಾನೂ ಒಳಗ ಬರತೀನಿ, ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ

ಮಂದಾ— ನೀವೇನು ಮದುವೆಯಾದ ಗಂಡ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಜೋಡಿ
ಬರಲಿಕ್ಕೆ

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ? ಎಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಕಾಲದವಳು ನೀನು ಮಂದಾ !

ನಿನಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಅಂತ ಕರೆದದ್ದೇ ತಪ್ಪಾಯಿತು

ಮಂದಾ — ನಾನೆಲ್ಲ ಇದ್ದೀನಿ ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ? ನಿಮಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀ
ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಒಳಗ ಮೋಗ್ತು ಇದ್ದಾಳೆ

ಶೇಖರ — ಯಾರು "

ಮಂದಾ— ಬಾಯಿಗೆ ನೀರು ಜಿಟ್ಟಿವೇನು ? ಹೇಳತೀನಿ, ಕೇಳಿ ದಿಲ್ಲಿ
ಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅವತರಸ್ಥಳ, ಲಲಿತಾ ದೇಸಾಯಿ ಅಂತ.

ಶೇಖರ— ಲಲಿತಾ ದೇಸಾಯಿ ?

ಮಂದಾ — ಹೌದು. ನಿಮ್ಮ ಕುಚಯ ಅದ ಏನು ?

ಶೇಖರ— ಹುಂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ.

ಮಂದಾ — ನಿಮಗಂತೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕುಚಯ ಇವು ಮಾಂಗ
ಕಾಣಿಸ್ತದೆ

ಶೇಖರ-- ಅದಿರಲಿ, ಇಬ್ಬಾಕ ಬಂದಾಳಂತ ಆಕೆ ?

ಮಂದಾ— ಅಣ್ಣನ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕೂ ಅಂತ. ಮಾಂಗಿದ್ದಾಳೆ ಆ
ಹೆಂಗಸು "

ಶೇಖರ- -ಮಾಂಗಿದ್ದಾಳೆ ? ನಿನ್ನೆದೂಗೆ ಅವಳ ಮೂನೆಯನ್ನು ಮಾಡ
ಬಾರದು, ಮಂದಾ ? ಅವಳು ಹಗಲು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಜೆಗೆ ಮಾಡುವ ವಿಮುಷಿಯಾಗಿ
ದ್ದರೆ, ಇದು ' ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಸಾಧನ'ಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರಮಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಮಂದಾ - ಅಂದರೆ ಅವಳು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಸಂಜೆಯ ಮೊತ್ತು
ಬಂದದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ಈಗ ಆಕೆ ವಿಮುಷಿಯೂ ಅಲ್ಲ ರಮ
ಣಿಯೂ ಅಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ಇರುಳು ಕವಿಯತೊಡಗಿದೆಯಲ್ಲ !

ಮಂದಾ-- ಇರಲಿ ನಡೀರಿ, ಮಾತ ಅದಿ, ಆಡಿ ಬಾಯಿ ಒಣಗಿರಬೇಕು
ಚಹಾ ಕುಡದೀರಂತ ಆಂ ಎನಿದು? ರತ್ನದ ಉಂಗುರ? ಯಾರ
ಬೆರಳಿನಿಂದಲೋ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು

ಶೇಖರ— ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು,
ನದರಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರು

ಮಂದಾ--ಇದ ನೋಡಿರಿ, ಉಂಗುರದ ಮೇಲೆ ಗುಂದರವಾದ ಸಪ್ತಾ
ಕೃತಿಯಿದೆ

ಶೇಖರ— ಅದರ ಹೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀಲಮಣಿಯೆಂದೆಯೇನು ?

ಮಂದಾ-- ಹೌದು.

ಶೇಖರ— ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡೋಣ, ಕೊಡು

[ನೋಡಿ ಕಿಸೆಯಲ್ಲ ದಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಮಂದಾ—ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿರುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಕೆಸಗೆ ದಾಕಿಕೊಂಡಿರಲ್ಲ ?

ಶೇಖರ— ಮಂದಾ, ನಿನಗೊಂದು ವಿನಂತಿಯಿದೆ

ಮಂದಾ—ಎನದು? ನಿಮಗೆ ಆ ಉಂಗುರವನ್ನು ಕೂಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೇನು?

ಶೇಖರ— ಅಲ್ಲ, ಈ ಉಂಗುರದ ವಿಷಯ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದು.
ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು ಇದರ ಶೋಧ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ನನಗೆ ಸ್ತೋನ ಮಾಡಿ
ತಿಳಿಸು.

ಮಂದಾ— ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮ ಈ ಉಂಗುರದ ಮ್ಯಾಲೆ ?

ಶೇಖರ— ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ವೃತ್ತಿಗೆ ನಾನಿದನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ

ಮಂದಾ— [ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ] ಹಿಂಗೇನು ? ನೀವಿಲ್ಲೇ ಕೂಡಿರಿ, ನಾ
ಹೋಗತೇನಿ

ಶೇಖರ— ನಾನಿಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೆ ಕೂಡಲ ?

ಮಂದಾ— ನನಗೇನ ಹೇಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದ ವೃತ್ತಿ ? ಅದೇ
ಜಪ ಮಾಡಿಕೊತ ಕೂಡಿ.

ಶೇಖರ— ಒಳ್ಳೇದು. ನಾ ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಮರೀಬ್ಯಾಡ.

ಮಂದಾ— ನೀವೇನ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ಮತ್ತೆ ?

ಶೇಖರ— ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮರತುಬಿಟ್ಟಿ ಯೇನು ? ಈ ಉಂಗುರದ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ.

[ಮಂದಾ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಲಲಿತಾ ಅವಿನಾಶರ ಪ್ರವೇಶ]

ಲಲಿತಾ— ನೀನಿಷ್ಟು ನನ್ನ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ

ಅವಿನಾಶ— ಇದು ಪ್ರಶಂಸೆಯಲ್ಲ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ಇದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವರ್ಣನೆ

ಲಲಿತಾ— ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆಯಿಂದ ಸ್ವಾರಂಭವಾದ ಪರಿಚಯ, ಗಾಢವಾದ ಗಳಿತನದಲ್ಲಿ ವರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲ ಯಾವ ಸಂರಯವೂ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪುಚಯವೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ

ಅವಿನಾಶ— ಅಂದರೆ ?

ಲಲಿತಾ— ನಮ್ಮದು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಸಂಬಂಧವೆಂಬುದನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿಯವರೇ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ನಾನೂ ಅವರೂ ಒಂದೇ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ

ಅವಿನಾಶ— ಹೌದೇನು ? ಅಂದರೆ ಅದು ರಕ್ತಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಕಟವಾದದ್ದು ಸಾಲೆಯ ಗೆಳತನವೆಂದರೆ ಸಾಯದ ಗೆಳತನ !

ಲಲಿತಾ— ನನಗೀಗ ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬರತೊಡಗಿದೆ. ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವರ್ತನದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೊದಲನೆ ಬಹುಮಾನ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಬಹುಮಾನ ಎಂದಿಗೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ

ಅವಿನಾಶ— ನಿಮಗೆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹುಮಾನ ಸಿಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಲಲಿತಾ— ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವೆ ? ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು ಬಹುಮಾನವಲ್ಲ, ಬಿಟ್ಟು !

[ಅವಿನಾಶ ಶೇಖರನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ]

ಅವಿನಾಶ— ಹಲ್ಲೊ ಶೇಖರ, ನೀನಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬನೇ ಈಗ ತುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ ? ಚಹಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ ?

ಶೇಖರ — ಇಲ್ಲ, ನಾನೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನ ಮನೆಗೆ ಚಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಅವಿನಾಶ — ಇವನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಶೇಖರ. ಇವರು ಲಲಿತಾಡೇಸಾಯಿ

ಲಲಿತಾ — ನಾನು ಇವರನ್ನು ಬಲ್ಲೆ ಅವಿನಾಶ! ಇವರು ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಶೇಖರ — ಛೇ, ಛೇ! ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮರೆಯುವಷ್ಟು, ನಾನೇನೂ ಮುಡುಕನಲ್ಲ.

ಲಲಿತಾ — ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮುಡುಕನಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು.

ಶೇಖರ — ಅಂಥಾ ದುರ್ಧರ ಪ್ರಸಂಗ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ !

ಲಲಿತಾ — ಮದುವೆಯೆಂದರೆ ದುರ್ಧರ ಪ್ರಸಂಗವೆ ?

ಶೇಖರ — ಹೌದು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅದೊಂದು ದುರಂತ. ಮದುವೆಯಿಂದ ಗಂಡಸು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಲಲಿತಾ — ಇದು ನಿಮ್ಮ ನವ ಯುವಕರ ನನ ನೀತಿಯೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಈ ಕೀಳುಮತ, ಅವಿನಾಶರಿಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಅವಿನಾಶ — ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ನನಗಂತೂ ಮದುವೆಯೆಂಬುದು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕಾರ. ಮದುವೆಯಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಂಡಸಿನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಭಾವನೆಯ ಸಾಹಚರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಯ್ತನದ ಆಭರಣವನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಆದರ್ಶವಾದ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮದುವೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಲಲಿತಾ — ಹಿಯರ್, ಹಿಯರ್ ! ಶೇಖರ, ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಿಂದ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಕಲಿತಹಾಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ — ಅವಿನಾಶನ ಜೀವನವೆಂದರೆ ಸಾಲೆಯಲ್ಲ ಕಲಿಯಬಹುದಾದ ನೀತಿಯ ಪಾಠವಲ್ಲ ! ಅದೊಂದು ಹಿಮಾಲಯ ಸರ್ವತದ ಅಜಿಂಕೃತವಾದ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ.

ಲಲಿತಾ— ಹಿಮಾಲಯದ ಶಿಖರ ಅಜಿಂಕೃತವಾಗಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ !

ಶೇಖರ— ಹಿಮಾಲಯದ ಶಿಖರವನ್ನು ನಾವು ಮುಟ್ಟಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವಿನಾಶನ ಆದರ್ಶ ಜೀವನವನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನಂಥವರಿಗೆ ಅದು ವರ್ತತ ಶಿಖರ, ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಅದು ನಿಲುಕದ ಬಾಸು! ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡಿಯಬಹುದು, ಅವರ ಪಡೆದು ಆನಂದಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ--ಇದೇನು ಶೇಖರ, ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡತೊಡಗಿರುವೆ ?

ಶೇಖರ—ಇದು ಪ್ರಶಂಸೆಯಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ! ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಪ್ರಜೀತಿ! ಹುಂ ಇರಲಿ, ನಾನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾರಂತೆ, ಭಿಕ್ಷುಯಾಗೋಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಿಪ್ಪಿಗೆ ಬಹುದು. ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ನೀನಿನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರಬೇಕು ನನ್ನಿಗಿಲ್ಲ ?

ಲಲಿತಾ— ನಾನು ಇರಬೇಕೋ, ಹೋಗಬೇಕೋ, ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು !

ಅವಿನಾಶ - ನಾನೇ ? ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

ಲಲಿತಾ—ನಾನು ಬಂದವ್ವೇ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ, ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಅಚ್ಚಾ, ನಾನು ಗುರುಡುತ್ತೇನೆ. [ಸಿಸ್ಟಮಣ].

ಅವಿನಾಶ— ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವೇ ? ಹೇಳಿರಿ ಏನದು ?

ಲಲಿತಾ— ' ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ 'ದ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ - ಎಂಥಾ ನೀರಸ ವಿಷಯ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ?

ಲಲಿತಾ - ವಿಷಯ ನೀರಸವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ, ವ್ಯಕ್ತಿ ನೀರಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ನೀರಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ರಸಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವ ರಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲರಬೇಕು.

ಅವಿನಾಶ - ಇರಲಿ, ಆದರೆ ನೀವುಕೆ ' ನವಭಾರತ 'ವನ್ನು ಕೂರಿತು ನನ್ನೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಲಲಿತಾ— ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂರುವೆನು ಹೃದೈವೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ - ನೀವು ? ನೀವು ಮೊದಲ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಲಲಿತಾ ದೇವಿ !

ಲಲಿತಾ — ಯಾಕೆ ? ಹಾಗೇಕಂತೀರಿ ?

ಅವಿನಾಶ — ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅದೊಂದು ಮೋಸದ ಜಾಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತರವಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಸರಗಳೂ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ, ಆರಂಭವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಷ್ಟು ದಿವಸದ ವರೆಗೆ ಕೂಡಿದ ಲಕ್ಷಾ ವಧಿ ಶೇಅರ ಹಣ ವಿನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರ ಸತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂದಿನತನಕ. ಅವರು ಸರಕಾರವನ್ನೂ ಅದೇ ಮೋಸದ ಬಲೆಯಲ್ಲ ಎಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ವಧಾ ನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಲಲಿತಾ — ಇದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ — ನನಗನಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀವೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೋಸಮೋಗಿ ದ್ದೀರಿ.

ಲಲಿತಾ — ನನಗಂತೂ ಹಾಗನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ

ಅವಿನಾಶ — ಯಾರವರು ನಿಮಗೆ ಈ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟವರು ?

ಲಲಿತಾ — ಅವರು ನಿಮಗೂ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದರು

ಅವಿನಾಶ — ಯಾರವರು ?

ಲಲಿತಾ — ರಾನಬಹದ್ದೂರ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು

ಅವಿನಾಶ — ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರೆ ? ಹೊಂ ! ಸುಯವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ

ಲಲಿತಾ — ಅವರೇ ನನಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ವಿಟ್ಟು ನಾನು ಈ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದ್ದೇನೆ ಈ ಹೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ — ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ನಿಮಗೆ ಸಿಗಲಾರದು [ಮೌನ]

ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ನೀವು ನಮ್ಮ ವಾಚನಾಲಯವನ್ನು ನೋಡರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆತನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ. ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ನಡೆಯಿರಿ.

ಲಲಿತಾ — ನನಗಿಲ್ಲಿಂದ ಏಳುವ ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ ನಾನು ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಿಮ್ಮ ವಾಚನಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವದೆಂದು

ಅವಿನಾಶ — ಅದೇನೋ ಖರೆ ಸರಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಮೇಲೆ ಆದರೆ ಯಶಸ್ಸು ನಿಂತಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅದಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ನಾನು ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಿಂಡಿಸುವವನಿದ್ದೇನೆ

ಲಲಿತಾ — ಹಾಗೆ ನನಗೂ ತಿಳಿಯಿತು ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಅವಿನಾಶ, ನಾನು ನೀವು ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿರಿ

ಅವಿನಾಶ — ಯಾಕೆ ?

ಲಲಿತಾ — ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಲಾಭವಾಗುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೂ ಕಲ್ಪಾಣವಾಗುವದು

ಅವಿನಾಶ — ನನಗೆ ಕಲ್ಪಾಣ ? ನೀವು ಅನ್ಯವಾದರೂ ಏನು ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ?

ಲಲಿತಾ — ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಯಾವ ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳಿಲ್ಲ ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಧೋರಣೆಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಸಂದಕ್ಷಣೆಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕು, ಅಂದರೆ —

ಅವಿನಾಶ — ಅಂದರೆ, ಏನಾಗುವದು ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ?

ಲಲಿತಾ — ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನೀವು ಬೇಡಿದಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ ನೀವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಲಲಿತಾ— ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ— ನೀವು ಹೆಂಗನು, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳತಿ, ಎಂದು ನಾನು ನುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಲಲಿತಾ— ಹೀಗೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳೆಬೇಡಿರಿ, ಅವಿನಾಶ! ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೂ ಬೆಲೆಯಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅವನವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತೆ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಹೆಣವೇ ಇಂದಿನ ಜೀವನದ ಮೂಲ್ಯ.

ಅವಿನಾಶ— ಎಷ್ಟು ಹೀನವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನ! ನ್ಯಾಕ್ ನೂರ್ಕೆಪಿ ನಲ್ಲಿ ಕೂತ ಮಾರವಾಡಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಹೆಂಗನು ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವದೆಂದರೆ, ಅದು ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿಗೇ ಅವಮಾನ!

ಲಲಿತಾ— ಮಾನವಮಾನದ ಮಾತು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ! ನನಗೆ ವ್ಯವಹಾರವೊಂದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ! ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನೀತಿಯ ತೊಡಕು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಾರದು. ಅವಿನಾಶ, ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೂ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಾಗಿಲ ವರೆಗೆ ನಡೆದುಬಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಒದ್ದು ಕಳಿಸಬಾರದು.

ಅವಿನಾಶ— ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗರತಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕು, ಸೊಳೆಯಾಗಿ ಬರಬಾರದು. ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ನನಗೆ ಅಂಥ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ನೀವಿನ್ನು ಹೊರಡಬಹುದು. ನೀವು ಯಾರ ಸಂಗಡ ಮಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ಆರಿವು ನಿಮಗಿಲ್ಲ!

ಲಲಿತಾ-- ನಾನು ಯಾರ ಸಂಗಡ ಮಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರಿವು ನನಗಿದೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನ ಗಾಫ್ ಸ್ಪೋಟ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಪನ್ನುಗಳಿಸಿದ ಆಯ್ ಸಿ. ಎಸ್. ಅವಿನಾಶರ ಎದುರಿಗೆ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮರೆತಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ!

ಅವಿನಾಶ— [ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಚೀರುತ್ತಾನೆ] ಲಲಿತಾಬಾಯಿ!

ಲಲಿತಾ— [ಶಾಂತಳಾಗಿ, ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ] ಹಿಮಾಲಯದ ತಿರುರ ದಂತೆ ಶುದ್ಧವೂ ವವಿತ್ರವೂ ಆಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ, ಯಾವ ಘೋರ ಸಾಸದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆಯೆಂಬುದು, ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಂತ ನಿಮಗನಿಸಿರಬಹುದು ಆದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಗತಿಸಿ ಹೋದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸಾಸದ ಪುರಾವೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿತಚಿಂತಕ ರಾದ ರಾನಬಯ್ಯದ್ವಾರ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರಿಗೆ ನೀವು ಬರೆದ ಪತ್ರ—ನಿಮ್ಮ ಹೇಸಿಕೃತ್ಯವನ್ನು ಸಾರಿಹೇಳುವ ಆ ಪತ್ರ-ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಅವಿನಾಶ, ನೀವು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ-- ಸುಳ್ಳು !

ಲಲಿತಾ-- ಇಲ್ಲದವರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಿರೋಧನೆ ಮಾಡಲಾರಬಹುದೇ? ಅವಿನಾಶ, ನೀವು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಿದ್ದೀರಿ; ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ನುರಿತವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನೇನು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ. ನೀವು ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆದರೆ, ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯೇರಿರನ್ನದ ಸರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ

ಅವಿನಾಶ— ಆಕಾಶ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದರೂ ನನ್ನಿಂದ 'ಕೆಲಸವಾಗಲಾರದು.

ಲಲಿತಾ ಹೀಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗುವಿನಂತೆ ಭಾವನೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿರಿ, ಅವಿನಾಶ. ಭೂತಕಾಲದ ನಿಮ್ಮ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸುವರ್ಣ ಸಂಧಿ ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹರಗೆ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದಷ್ಟು ನೀವು ಮುಣರಾಗಿರಬೇಕು. ಅವಿನಾಶ, ನೀವೊಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಕೆಳಗೆ ಏನು ಹಬ್ಬಿದೆಂಬುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿರಿ. ಅದೊಂದು ಅಪಾರವಾದ ಅಪಕೀರ್ತಿಯ ಕಂದರ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಂಗಲೆಂದು ಬಾಯ್ಬಿರೆದು ನಿಂತಿರುವ ಸಾವಿನ ಕೊಗ ! ನೋಡಿದಿರಾ, ಅವಿನಾಶ ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ—

ಅವಿನಾಶ— ಅಂದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ?

ಲಲಿತಾ— ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವಾಗುವ ದಿವಸ ಬೇ-ಗು ಮುಂಜಾನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಾಪ ದೂಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವವು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಶುಭ ಆದರ್ಶ ವಾಗಿರುವ, ಜನತೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಯಕರಾಗಿರುವ, ಪಾವನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಸತಾಕೆ ಯೆಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ, ಅವಿನಾಶರು ಯಾವ ಸಾವದ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು, ಆಹೂತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ ಚದ ಕುಡಿಯುವಾಗ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯ ಅರಮನೆ ಅರಗಿನ ಮನೆಯಂತೆ ಬುರು ಬುರು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ, ಅವಿನಾಶ ? ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುವಿರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲುವಿರಿ ? ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿ ಕುಳಿತ ಆ ವಿಶಾಲ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಕಷ್ಟ ಬಳಿದ ಮುಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸುವಿರಿ ? ಆಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ಅವಿನಾಶ ! ಆಗ ಯಮರಾಜನೂಬ್ಬನೇ ನಿಮ್ಮ ಚೀನದ ಗಳೆಯ,—ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಅಪ ಕೀರ್ತಿಯ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ ! ಅವಿನಾಶ, ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ. ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಯಂಕರ ಶಸ್ತ್ರವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ, ಆ ಶಸ್ತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸುಂದರ ಸಂಸಾರದ ಬೇರನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಲು ನಾನು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಾಪ ಮಾಡಿ ನೀವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಪ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ— ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯವರೆ, ನೀವು ಇದೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಡಗದ್ದ ಆ ಪತ್ರದ ಬೆಲೆಯೆಷ್ಟು ? ನೀವು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ

ಲಲಿತಾ— ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಎಂಬುದೊಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ! ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಆ ಪತ್ರದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದು, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ— ಆಗಲಿ ! ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕೊಡಿರಿ ನಾನು ನಾಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ

ಲಲಿತಾ— ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಾಳಿನ ಭಾಷಣ ನಾಳೇ ಆಗಬೇಕು, ಅದೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೊಂ ಇರಲಿ ! ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರವೇ ಬೇರೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ವಿನಾಶಕಾಲೇ ವಿವರೀತ ಬುದ್ಧಿ ಅಂತ ! ನಾನೇಕೆ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಲಿ ? ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಸಿಗಬೇಕಲ್ಲ ! [ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ]

ಅವಿನಾಶ— ತಡೆಯಿರಿ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನನಗೆ ಮಾನ್ಯವಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ನಾಳೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಲಲಿತಾ— Thanks awfully ! ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಿಜಟರ್ಸ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಆಗಲಿ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ! ಯಾರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ನನ್ನ ಸೌಖ್ಯದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತಂದುಬಿಟ್ಟರು ?

ಲಲಿತಾ— ದೈವ, ಅವಿನಾಶ, ದೈವ !

[ಅವಿನಾಶನ ನಿಷ್ಕ್ರವಣ]

[ಸುಧಾ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ]

ಸುಧಾ— ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದೀರಲ್ಲ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ? ನನಗನಿಸಿತ್ತು. ಅವಿನಾಶರು ಇಲ್ಲರಬಹುದೆಂದು.

ಲಲಿತಾ— ಅವರು ಇದೇ ಈಗ ಒಳಗಡೆ ಹೋದರು. ನಮಸ್ಕಾರ ಸುಧಾ, ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು.

ಸುಧಾ— ಯಾವ ಕೆಲಸ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ?

ಲಲಿತಾ— ಈಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು “ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್” ಎಂಬ ಕಂಪನಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬಹುದು

ಸುಧಾ— ಹೌದು, ನಾಕಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ

ಲಲಿತಾ— ಆ ಕಂವನಿಗೆ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡ ಬೇಕೆಂದು ಅವಿನಾಶರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ.

ಸುಧಾ--ನಿಮ್ಮ ಕೇಳಿಕೆ ಅಮಾನ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಲಲಿತಾ— ಹಾಗಂತೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಸುಧಾಬಾಯಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಫಲವಾಯಿತು

ಸುಧಾ— ಏನು ? ನೀವೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ?

ಲಲಿತಾ—ಈ ಕಂವನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಿನಾಶರು ಏನೇನೂ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕಂವನಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವದಾಗಿ ವಚನ ಕೊಟ್ಟರು

ಸುಧಾ— ನಿಮಗೇನೋ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು

ಲಲಿತಾ— ಹೌದು, ಭ್ರಮೆಯಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಭ್ರಮೆಯ ನಿರಸನವಾಯಿತು. ಸುಧಾಬಾಯಿ, ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ Thanks very much ನಮಸ್ತೇ !

[ಸುಧಾ ಅವಳನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ, ಲಲಿತೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ]

[ಶೇಖರನ ಪ್ರವೇಶ]

ಶೇಖರ— ಯಾಕೆ ? ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ ?

ಸುಧಾ— ಆ ದಿಲ್ಲಿಯ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ.

ಶೇಖರ— ಹೋದಳೇನು ? ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು.

ಸುಧಾ— ನನ್ನನ್ನು ಅವಳು ಮರೆತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಅವಳನ್ನು ಪೂರಾ ಬಲ್ಲೆ

ಶೇಖರ— ಅಂತೆಯೇ ಅವಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರ ಬಹುದು ಅಬ್ಬಬ್ಬ ! ಬಹಳ ಧೂರ್ತಳಿದ್ದಾಳೆ ಆ ಹೆಂಗಸು ಯಾಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ? ಹೊಸ ಸೀರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಗೆಳತಿಯರ ಮನೆಗೆ ಓಡಾಡುವ ಹೆಂಗಸಲ್ಲ ಅವಳು.

ಸುಧಾ— ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್‌ನ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದಾಳಂತೆ !

ಶೇಖರ— ವಾವ ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಿನಾಶರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಸುಧಾ— ಅದರೆ ತಾನು ಬಂದ ಕೆಲಸವಾಯಿತೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿದೆ ಅವಳಿಗೆ.

ಶೇಖರ— ಇಂಥಾ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಹೆಂಗಸಿಗೂ ಭ್ರಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ?

ಸುಧಾ— ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಹೆಂಗಸರೇ ಇವರು ? ತಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಮರತು ಹೇಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ತಿರುಗುವ ಈ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯೆಲ್ಲವೂ, ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ— ಅದೇನೋ ಮರೆ ! [ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ನೋಡಿ] ಅಬ್ಬಾ ಎಂಟುಕಾಲು ! ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡಲೇಬೇಕು

[ಅವಿನಾಶನ ಪ್ರವೇಶ]

ಅವಿನಾಶ— ಶೇಖರ, ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ ! ಇಷ್ಟೇಕೆ ಗಡಿಬಿಡಿ ?

ಶೇಖರ— ನಾಳೆ ಪಾಯಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಕಾಸಾಹೇಬರ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೇಸಿದೆ. ಈಗ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಂದೆಗೆ ನಾನೆಷ್ಟು ವಿಧೇಯನಾಗಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ಅವಿನಾಶ— ಹಾ; ಹಾ; ಹೋಗು, ಹೋಗು, ನಾಳೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಂದುಹೋಗು, ಮರೆಯಬೇಡ !

ಶೇಖರ— ಅಜ್ಜಾ, ನಮಸ್ತೇ ! [ಶೇಖರ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಅವಿನಾಶ ಮತ್ತು ಸುಧಾ ಗಂಭೀರರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ]

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶ, ನಿಮಗೊಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕೇಳಲೇ ?

ಅವಿನಾಶ— ಕೇಳು, ಅದಕ್ಕೇನು ? ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ?

ಸುಧಾ— ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನಿಗೆ ನೀವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವವರಂತೆ ! ಹೌದೇ ?

ಅವಿನಾಶ— ನಿನಗ್ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?

ಸುಧಾ— ಲಲಿತಾಬಾಯಿ

ಅವಿನಾಶ-- ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ? [ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶ, ನಿನಗೆ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ವರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಳ ಸ್ವಭಾವವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣವರಿದ್ದಾಗ ನಾನೂ ಅವಳೊಂದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಗೆಳತಿಯರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿದವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಅವಳು ವಾರಂಗತಕ್ಕಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅವಳ ಕಳ್ಳತನ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಸಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಅಂಥಾ ಹೆಂಗಸು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಕ್ಕಬಾರದು, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳು ಅಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆಯೂ ಅವಳ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದೆ ? ಹಿಂದೆ ಎಂದೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಇಂದು ನಾವು ಅವಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬಹುದೆ ? ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅವನ ಗತಕಾಲದ ದೋಷಗಳಿಂದ ಅಳೆಯಬಾರದು, ಸುಧಾ !

ಸುಧಾ— ಅದೇಕೆ ? ಗತಕಾಲವೆ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ತಲೆಹದಿ. ಅದೇ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಧನ.

ಅವಿನಾಶ— ಇದು ಬಹಳ ಕಠೋರವಾದ ತತ್ವ, ಸುಧಾ !

ಸುಧಾ— ಕಠೋರವಾಗಿದ್ದರೂ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ! ಅವಿನಾಶ, ನಿನ್ನ ಇಂದಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿನಗೇನಾಗಿದೆ ಈ ಹೊತ್ತು, ಅವಿನಾಶ ? ಲಲಿತಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನಿಜವೆ ? ಅದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳು, ಅವಿನಾಶ, ಸುಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳು.

ಅವಿನಾಶ— ನವಭಾರತ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತಿ ಕೊಂಡ ಕಲ್ಪನೆ ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು, ಸುಧಾ !

ಸುಧಾ— ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು ? ಅಂದರೆ- ಲಲಿತಾ ಬರುವ ಮೊದಲು-- ಈಗ ಎರಡು ತಾನು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ— ನೀನೇ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ— ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ನು ಕಳ್ಳರ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು.

ಅವಿನಾಶ-- ಹೌದು, ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಅನಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಸುಧಾ-- ನಿನ್ನ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ಬಹುದೆಂದು ನನಗನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ-- ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವವರಿಗೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಸುಧಾ, ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮತಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲುವದೇ ಸಾಸ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸುಧಾ-- ನಾನೇನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಅವಿನಾಶ, ನಮಗೆ ಇಂತಹ ರಾಜಕಾರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯನೀತಿಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜಕಾರಣ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ! ನೈತಿಕ ರಾಜಕಾರಣವೇ ಭಾರತದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ನೀನು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಕೇಳಿಲ್ಲ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಅವಿನಾಶ?

ಅವಿನಾಶ-- ಸುಧಾ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಎಂಥನನ್ನಿಗೂ ಬಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾ-- ಪರಿಸ್ಥಿತಿ? ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ? ನನಗಂತೂ ನಿನ್ನ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲವು. ನಮಗೇನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಾವೇಕ ಈ ದೈನ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು? ನಾವು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು? ಉತ್ತರ? ನಮಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆ? ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೂ ಅನೀತಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಒಂದು ಕಾಸೂ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಮಗೆ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹಣ, ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರ-- ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ದೂರವಿವೆ. ನಾವು ಆದರೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವಿನಾಶ, ನೀನಂತೂ ಜನತೆಯ ಮುಂದಾಳುವೆಂದು ಸಮಾಜದ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಿರುವೆ. ನೀನು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೂಡುವೆಯಾ?

ಅವಿನಾಶ-- ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮೊತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪ ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆ, ಸುಧಾ.

ಸುಧಾ-- ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ! ಸಮಾಜದ ನಾಯಕರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದವರು ಯಾವ ಕಾರಣ

ಕೃಾದರೂ ತಪ್ಪವನ್ನು ಬಿಡಕೂಡದು. ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಇತರರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳುತನಕ್ಕೆ ಯಾವ ನ್ನಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ವಾವವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಇಂದು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ವಾವವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮಾತು ಬೇರೆ, ಅವಿನಾಶ!

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ!

ಸುಧಾ-- ಅಂತಹ ಕೇಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದೀಯಾ? ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ--?

ಅವಿನಾಶ— ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನು ಸುಧಾ?—ಹೇಳು

ಸುಧಾ—ಅಂತಹ ವಾವದಿಂದ ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಕಲುಷಿತವಾಗಿದ್ದರೆ—
[ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತವೆ] ಅಯ್ಯೋ ಅವಿನಾಶ, ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲ ಇರಲಾರೆ !

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ನಿನ್ನಿಂದ ಬಚ್ಚಿಡುವಂಥ ಪಾಪವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ

ಸುಧಾ— ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ? ಹೌದು, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ನನ್ನ ಪೂಜೆಯ ದೇವರು ಖೊಟ್ಟೆ ದೇವರಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಅವಿನಾಶ ಈಗ ನನಗೆಷ್ಟು ಅನಂದವಾಗಿದೆ? ನನ್ನನ್ನು ವರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಏನೇನೋ ಎಷ್ಟೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ದಾಸಿ ನಾನು, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ— ನನ್ನ ಮೇಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಎಂದಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಿರಲಿ, ಸುಧಾ

ಸುಧಾ— ನೀವು ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಏನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಈಗಿಂದೀಗ ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿರಿ.

ಅವಿನಾಶ— ಈಗ, ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲ? ನನಗೆ ಮುಂಜಾನೆ ನಾನೇ ನನುಕ್ಷಮ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ—

ಸುಧಾ— ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅವಳ ಅಪವಿತ್ರ ದರ್ಶನ ಬೇಡ. ಹಿಡಿಯಿರಿ ಈ ವೆನ್ನು, ಈ ಕಾಗದ. ಅವಳಿಗೆ ಈಗಿಂದೀಗ ತಿಳಿಸಿಬಿಡೋಣ. ನಾನು

ಕಾಸೀಮನನ್ನು ಅವಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೀತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜಯಿಸಿರುವೆನೆಂಬ ಅವಳ ಅಟ್ಟಹಾಸ ಬಹಳಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಬಾರದು ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯ, ಶೀಲಗಳಿಗೆ ವಿಜಯ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದು—ಎಂಬ ಮಾತು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ!

[ಅವಿನಾಶ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ ಸುಧಾ ಅದನ್ನು ಓದಿ, ಕವ್ವರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ,
ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಬರೆದು]

ಕಾಸೀಮ! [ನೇವಕ ಬರುತ್ತಾನೆ] ಕಾಸೀಮ, ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಈಗಿಂ ದೀಗ ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಒಯ್ದು ಕೊಡಬೇಕು ಉತ್ತರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. [ನೇವಕ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ]

[ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೌನ]

ಸುಧಾ— ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಈಗ ಶಾಂತವಾಯಿತು ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಹೆಂಗಸರೇ ಮನೆಯ ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು ನಮ್ಮ ಪತಿದೇವರ ಪಾವಿತ್ರ ಉಳಿಯು ವಂತೆ ನಾವು ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆ! ಅವಿನಾಶ, ನಿನ್ನ ಹಿರಿಮೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ನಿನಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸೇವಾವೃತ್ತಿ, ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ ಇವು ಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ರಾಜಕಾರಣವೇ ಉದಾತ್ತವಾಗಿದೆ ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವಿನಾಶ! ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಸೂಡೆಗೆ ನಿನ್ನ ಪಾವಿತ್ರವೇ ದೇವರು!

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆ ಬೇಡ, ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಬೇಕು!

ಸುಧಾ— ಪೂಜೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ!

ಅವಿನಾಶ-- ನಾನು ದುರ್ಬಲನೆಂದು ತಿಳಿದು, ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಲ ವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು, ಸುಧಾ! ಈ ರೋಗಜರ್ಜರಿತನಾದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹದ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸುಧಾ— ನೀನು ಹಾಗೇಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೀನನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು? ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಿಮತ್ವ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ, ಅವಿನಾಶ! ಅದರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರೆತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕವಚ ನನಗಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಯಾವ ಸಂಕಟವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲೆ ನಾನು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಬಿಪ್ಪರೆ, ಜಾರಿ

ದರೆ, ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಊರುಗೋಲು ನನಗಿರಬೇಕು ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯೊಳ
ಗಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ಸುಧಾ !

ಸುಧಾ— ಹಾಗೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀ, ಅವಿನಾಶ? ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ನಿನ್ನ
ದಾಗಿದೆ ನಾನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು
ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಹೆಂಗಸಲ್ಲ, ನಾನೆಂದಿಗೂ ವಟಸಾವಿತ್ರಿಯ ವ್ರತವನ್ನು
ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೀನೇ ನನ್ನ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದ ಪತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು
ದೇವರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ

ಅವಿನಾಶ— [ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಂದು ಬಹಳೇ ರ್ರಾನಾಗಿದೆ
ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸು ನಾನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟವ
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಹೂಂ

[ಸುಧಾ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ]

ಅವಿನಾಶ— ಕಾಸೀಮ, ಕಾಸೀಮ, [ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ] ಈ
ದೀಪಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಬಿಡು, ಕಾಸೀಮ, ಎಲ್ಲಾ ದೀಪಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಬಿಡು

[ತಾನೇ ದೀಪವನ್ನು ಆರಿಸಿ, ತಲೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೋಚಿನ
ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ].

— ತೆರೆ —

ಪ್ರವೇಶ ೨

[ಅವಿನಾಶನ ದಿವ್ಯ ಗಾಯನ. ಅವಿನಾಶ, ಶೇಖರ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕುಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.]

ಶೇಖರ— ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಾನಂತೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ
ದ್ದೇನೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀನು ಸುಧಾರಾಯಿಗಿತ್ತೀನವೇಕಾ
ಗತ್ತು ನನಗನಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಗಂಡ ಎನನ್ನೂ ಬಚ್ಚಿಡ
ಬಾರದು ಯಾಕಂದರೆ ಆ ಗುಟ್ಟು ಎಂದಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಬಿಡ್ಬೇಬೇ-ಎತ್ತದೆ

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ, ಶೇಖರ ?
ಅವಳಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅವಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ
ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾನೂಬ್ಬ ಹೀನ ನಾಪಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾ
ದರೆ ಆ ಮಂಗಳದೇವತೆ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ ಹೇಳಬಹುದು

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಅಪ್ಪು, ವಜ್ರತ್ರೇಷು ? ಯಾವ
ಪಾಪವನ್ನೂ ಅರಿಯದ ಮುಗ್ಧ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೇನವಳು ?

ಅವಿನಾಶ — ಹೌದು. ಶೇಖರ, ಯಾವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂ
ಯದ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಅವಳದಾಗಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಇಂಥ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಿನ್ನ ದುರ್ವೈವಕ್ಕೆ
ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾರ್ಯಾ ದೂವವತೀ ಶತ್ರು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿ
ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸಿ, ಭಾರ್ಯಾ ಗುಣವತೀ ಶತ್ರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು
ಯೋಗ್ಯವಾದೀತು

ಅವಿನಾಶ— ನಿನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಕೇಳುವ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿಯಲ್ಲ
ನಾನಿಲ್ಲ ಶೇಖರ !

ಶೇಖರ— I am very sorry, ಅವಿನಾಶ ! ನನಗಂತೂ ಏನೂ
ಪೋಚದಂಗಳಿದೆ. ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಪೂರ್ವದ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವ
ಚರೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರ —

ಅವಿನಾಶ— ಅದು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಧೆಯ
ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸದೆಯುನದು ನನ್ನ ಜೀವನ ಹಿರಿಯ ಗುರುಗಳಿತ್ತು. ನಾನು

ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಸುಂದರ ಸ್ವಸ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನನ್ನ ಸುಸಂಚಲಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಡುಗಿದ ಈ ವಾಸನನ್ನು ಅನುಕಂಪನೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತೋರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ — ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉಗಮ ಹೀನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ — ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ? — ಹುಂ ! ಹಗಲಿರುಳೂ ಸುವಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಸದ್ಯಾವನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕಾಲಕೆಳಗೆ ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವ, ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ದಂಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ ! ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಒಂಡಿಸುವ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ — ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಹುದೆ ? ನಿನಗಂತೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯೆಂಬುದು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ವಿಭಾಗವು. ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ನಿಂತಿದೆ. ಅದು ಹೋದ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರವೆಲ್ಲ ರಸಾತಲಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಿಡಬಹುದು.

ಅವಿನಾಶ — ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ತಪ್ಪಿಗೆ ಈ ಕಠೋರ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ! ನಾನು ಯಾರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಯಾರ ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ಹಾಳುಗಡೆ ಹಿಡಿದೇನೆಂದು ನನಗೀ ಶಿಕ್ಷೆ ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ — ನಿನ್ನ ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ನೀನು ಹಾಳು ಮಾಡಿರುವೆ, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ — ಹೌದು, ಅದೇನೋ ನಿಜ ! ಆದರೆ ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಅನೇಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ನಾನು ಸರಕಾರದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾಗದಸತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ, ಅದನ್ನೇ ನನ್ನ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೈಫವದ ಮಂದಿರವೂ ಇಂಥ ರಹಸ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಶೇಖರ — ಆದರೆ, ಅವಿನಾಶ, ಆ ರಹಸ್ಯದ ಭೂತ ನುಸು ನುಸು ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅವಿನಾಶ— [ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ] ಶೇಖರ, ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ತಾರುಣ್ಯದ ರಕ್ತ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನವೇ ಕಲಂಕಿತವಾಗಬಹುದೆ? ನಾನು ಕಳೆತನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಒಂದೆ ರಡು ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಸಾರವೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗತೊಡಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕರೆಯ ಬುದು?

ಶೇಖರ— ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸಿಂಹಾಸನವಾಗಿದೆ

ಅವಿನಾಶ— ಇದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸದೆಯಬೇಕಾ ಗಿತ್ತು ಶೇಖರ! ಅಂತೆಯೇ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಅಯುಧಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನನಗೆ ಕಾದಬೇಕಾಯಿತು. ದುಡ್ಡೇ ನಮ್ಮ ಯುಗದ ವಜ್ರಾಯುಧ. ಅದಿದ್ದವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯವಿದೆ, ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಪರಾಜಯವೇ ಜೀವ ತದ ಪಲ್ಲವಿ!

ಶೇಖರ— ಬುದ್ಧಿ ಭಾವನೆಗಳ ಬಲವಿಲ್ಲದವರು ದುಗ್ಗಿನಿಂದ ಯಶ ಸ್ಸನ್ನು ಸದೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಿನಗೆ ಪ್ರಖರವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಿದೆ. ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಂಡ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ನಿನಗೆ ಬಡತನದಲ್ಲೆಯೂ ಇಂದಿನ ಪ್ರಭವ ಕ್ರಾಸ್ತವಾಗ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಅವಿನಾಶ— ಯಾವಾಗ? ಮುದುಕನಾದ ಮೇಲೆ! ಹೊದ ಮೇಲೆ ಹೊ ಏರಿಸುವಂತೆ ಸಾಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಯಶಸ್ಸಿನ ಸುಲ ಮಳೆಯಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ನನಗೆ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲೆಯೇ ಕೀರ್ತಿಯ ಶಿಖರ ವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮುದುಕನಾಗುವ ವರೆಗೆ ತಡೆಯುವ ಹಾಳೆ ನನ್ನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ.

ಶೇಖರ — ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೂ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು ಎನ್ನು ಚಕ್ರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರ, ಪ್ರಭವಗಳೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಸುಪ್ತ ವಾಗಿವೆ. ಇಂದು ನೀನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಹೌದು. ಅದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಎಂದಿತ್ತು ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲೆ ? ನನ್ನ ದುರ್ಭಾಗ್ಯದ ಅಳವಾದ ಕಂದರ ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆ ಯುತ್ತಿದೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಶೇಖರ, ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಶೇಖರ— ದುಡ್ಡಿನ ಆಶೆಯಿಂದ ನೀನು ನಿನಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟಿ, ಅವಿನಾಶ ?

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಾರಲಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ, ನಾನು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ.

ಶೇಖರ— ಅದರೆ ನೀನು ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೆಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವಾದರೂ ನಿನ್ನ ತಲೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಹೊರತು ?

ಅವಿನಾಶ— ರಾವಬಹದ್ದೂರ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಿರಬಹುದಲ್ಲ? ಅವರೇ ನನಗೆ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಶೇಖರ— ನಾಡಕರ್ಣಿ ? ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದ ? ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಅವನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನೆಂದು ಮೆರೆಯುವ ಹಗಲುಗಳನ್ನಾಗಿದ್ದು, ಅವನ ಬಲೆಯಲ್ಲ ನೀನು ಹೇಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆ ?

ಅವಿನಾಶ— ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನಾಗಿ, ಶೇಖರ ಅವರಷ್ಟು ತೀಕ್ಷ್ಣಬುದ್ಧಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಇದುವರೆಗೆ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿಯಿರುವ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಸನೇ ಮೇಲು, ಅವಿನಾಶ ! ನಾನಂತೂ ಮೂರ್ಖ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿದ್ಧರ ಪ್ರಭಾವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರ್ಖನು ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಾರದಷ್ಟು ಅನುಭವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ನನಗೆ ಮೂರ್ಖರು ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ರಾವಬಹದ್ದೂರರ ಬುದ್ಧಿಯ ಪ್ರತಿಭೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಿತು ?

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಅದೇ ಆಯಾ ಸಿ. ಎಸ್. ಕಾಂತ್ ಅವರ ಸಹಿ, ಟ್ರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಆಗ ಕೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ನಾವಕರ್ಣಿ ಯವರ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು ನನ್ನಂತೆ ಆಸಕ್ತರು ಇವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮರುಳಾ

ಗಿದ್ದರು ಮನುಷ್ಯನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂವತ್ಸು ಅವನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವಡೆಯಲು ನೀತಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ಈ ತತ್ತ್ವವೇ ಅವರ ಅನುದಿನದ ಪುರಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶವಾಯಿತು.

ಶೇಖರ— ಎಷ್ಟು ಹೀನವಾದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ !

ಅವಿನಾಶ— ಆಗಂತೂ ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಹಣದಿಂದ ನನ್ನ ಜೀವನ ಅನಿರ್ಬಂಧವಾಯಿತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದಾದರೂ ಏನು ? ಶೇಖರ, ಬದತನದ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ನೀನರಿಯೆ. ಆದರೆ ಅನಂತ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದುಡ್ಡಿನ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡತನ ಬದಬಾಗ್ನಿಯಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕ ನನಗೆ ಹಣವೇ ದೇವರ ಕರುಣೆಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿತು. ಶೇಖರ, ಸುಖವೇ ನನ್ನ ಸುಖಸಂಧಿಯಾಯಿತು.

ಶೇಖರ— ಹೌದು, ಅದೇನೋ ನಿಜ ! ಆದರೆ ಸಾದಕರ್ಣಿಯವರು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾದರೂ ಏನು ?

ಅವಿನಾಶ— ಅವರಿಗೆ ಅಂದಾಜುವತ್ತದ ಕಲವು ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೂಲಕ ಎರಬೊಂದು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಎರಬ್ಬರಿಗೆ ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಂಶವಾಯಿತು.

ಶೇಖರ— ನಿನಗೆ ?

ಅವಿನಾಶ— ಎರಡು ಲಕ್ಷ.

ಶೇಖರ— ಇಷ್ಟೆ ? ನಿನಗೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅವಿನಾಶ— ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಹಣ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಸಮಯದಿಂದ ನಾನು ರಜ ಎರಡು ಸಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನೌಕರಿ ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಕಾರಣ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನನಗೊಂದು ಭೂಪಣವಾಯಿತು. ನಾನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳುವಾದೆ. ಪಾರ್ಟಿ ರೀತಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಬಲವಾಲಯದ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಈ ವೇದ್ಯ ಮಂತ್ರ

ವದಕ್ಕೇರಿದ್ದೇನೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸ್ಪೈರ್ಯ ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ. ಅವಲಂಬಿಸುವಷ್ಟು ನನ್ನ ಮಹತ್ವ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಈ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ನಿನಗೆಂದಿಗೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಅವಿನಾಶ— ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಇಂದಿನ ಯುಗದ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಜೀವನದ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳ ಪರಾಜಯವಾಯಿತು ನನಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗುವ ಕಾರಣವೇನು ? ನನಗೆ ವಿಜಯದೊರೆಯಿತು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು

ಶೇಖರ— ನಿನಗೆ ವಿಜಯ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಾಯಿತು, ಅವಿನಾಶ!

ಅವಿನಾಶ— ಅಹುದು, ನನಗೆ ಅನಿಸಿತು. ನೀನು ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಶೇಖರ— ಇಲ್ಲ! ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದರ ಕಲ್ಪನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ದುಡ್ಡಿನ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುವಷ್ಟು ದುರ್ಬಲನಾಗಿರುವೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ

ಅವಿನಾಶ— ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುವದು ದೌರ್ಬಲ್ಯವಲ್ಲ, ಶೇಖರ! ಅದೊಂದು ದೌರ್ಬಲ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ತಪ್ಪು. ಮೋಹದ ನುಮರು ನಿಲ್ಲುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹೇಡಿಗಳ ತತ್ವಜ್ಞಾನವದು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಲು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಶಸ್ತ್ರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಧೈರ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷದ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವ ನಾನು ಜನ್ಮವೆಲ್ಲ ದುಡಿದು ಗಳಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಾಳು ಮಾಡುವ ಅಮರ್ಥ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಧೈರ್ಯದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಯಶೋಪಾಸರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಆದರೆ ಅದರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪಾಪದ ಭೂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದೆ

ಅವಿನಾಶ— ಆದರೆ ಆ ಭೂತವನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ನನ್ನ ವಿವೇಕವನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ನಾನು ಪಾಪದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಸುಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದೆ

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶ, ದಾನದಿಂದ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ದಾನದಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗುವ ಪಾನಿ ಮತ್ತಾವ ಕೆಲಸದಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ— ಶೇಖರ, ನಾನಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಪಾಪದ ಗೋರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದ ನಂತರ

ಆ ವಾಕ್ಯದ ಭೂತ ನನ್ನೆದುರು ನಿಂತು ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯತೊಡಗಿದೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, ಶೇಖರ ? ಈ ಸರ್ವನಾಶದಿಂದ ನನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲವೆ ?

ಶೇಖರ— ಹೀಗೆ ನಿರಾಶನಾಗಬೇಡ, ಅಸಿನಾಶ ! ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾರ್ಗ ಸಿದ್ಧತೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಅಸಿನಾಶ— ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವದಕ್ಕೆ ವೇಳೆಯಿಲ್ಲವೆ ? ಶೇಖರ, ನಾನು ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಇದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಯುದ್ಧವಾಗಲಿ—ಸಿಕ್ಕರೆ ಜಯ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮರಣ ! ಏನಾಗುವದೋ ಆಗಲಿ !

ಶೇಖರ— ಅಸಿನಾಶ, ನೀನೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಧಾ ಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು

ಅಸಿನಾಶ— ಇದೊಂದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ ! ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳು ಆದಿರಲಿ, ನಿನಗೆ ಲಲಿ ಗಾಬಾಯಿಯವರ ವರಚಯವಿದ್ದ ದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶೇಖರ— ಹೌದು ಬಹಳೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಚಯ ! ಆ ಆಲ್ಪ ಪರಿಚಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅಸಿನಾಶ— ಹಾಂ ? ಏನಂದಿ ? ಆಮೇಲೇನಾಯ್ತು ?

ಶೇಖರ - ಆಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ವಿವಾಹ ಮುರಿದುಹೋಯ್ತು. ಯಾಕೆ, ಹೇಗೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ ನಾನಿನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಯಾಗಿದ್ದೆನೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ! ಅಸಿನಾಶ ! ನೀನು ಲಲಿಗಾ ಬಾಯಿಗೆ ಹಣದ ಆಮಿಷ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಹೀಗೆ ಕೆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಣವೆಂದರೆ ಅವಳ ಪ್ರಾಣವಾಗಿವೆ

ಅಸಿನಾಶ— ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ನಾಡಕರ್ನಿಯವರ ತತ್ತ್ವವ್ಯಾಸ ಬದ್ಧತೆಯೇನು. ಹಣದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸದೆಯುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಹಾಗಾಯಿತು.

ಅವಿನಾಶ— ಹೌದು, ಹಣದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಗ್ಗೈವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೀನು ಹೇಳುವುದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಶೇಖರ, ಈಗ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುವ ಕಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿತೋಡಗಿದೆ. ಎಂದೂ ಅನುಭವಿಸದ ಭೀತಿ ಭೂತದಂತೆ ವಿಕಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಎಲುಬಿನ ಕೈಯಿಂದ ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗ ಹತ್ತಿದೆ. ಶೇಖರ, ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲವೇ ?

ಶೇಖರ—ಅವಿನಾಶ, ನೀನು ಹೀಗೆ ಕೈಕಾಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡರ ಹೇಗೆ? ಯುದ್ಧದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಶಸ್ತ್ರ ಸನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಜಯ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ?

ಅವಿನಾಶ— ಆದರೆ ನಾನು ಜಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು? ಆದ ನ್ನಾದರೂ ಹೇಳು. ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

ಶೇಖರ— ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ? ಈ ಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತೂ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಕೋಟ ಎಷ್ಟು ಅಭೀದ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆದಸ್ತಾದೆಂದು ಮೋಗ ಬಹುದೆಂಬ ಧೈರ್ಯ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬೇಕು.

ಅವಿನಾಶ—ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯ ವಿರುದ್ಧ ನಾನು ಜೇತನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದೇ ?

ಶೇಖರ - ಹಾವನ್ನು ಹೊದಿಯುವಾಗ ನಾವು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಎಂಥದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ?

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಈ ಹೊತ್ತು ಅವಳ ಊರಿಗೆ ತಂದೇ ಕುಳಿತು ಅವಳ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ—

ಶೇಖರ— ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೆಂಗಸು. ದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ. ಅವಳಿಗೆ ಲೋಕಪವಾದದ ಭೀತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳ ಆಧುನಿಕ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಲೋಕಪವಾದವೆಂಬುದೊಂದು ಭರವಸೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ನಿನಗೇನೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ— ಈಗ ಕೈಗೆ ಬಂದದ್ದೇ ಅಯುಧ. ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ನೋಡೋಣ. ಈಗ ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಎತ್ತು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಅದಕ್ಕೇನು ಅಡ್ಡಿ? ಕಳಿಸಿಕೊಡು.

[ಒಳಗಡೆ “ಕಾಸೀಮ, ಕಾಸೀಮ” ಎಂಬ ಸುಧಯ ಧ್ವನಿ]

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೊರಡು
ತ್ತೇನೆ

[ಅವಿನಾಶ ಹೋದಮೇಲೆ ಸುಧಾನ ಪ್ರವೇಶ]

ಸುಧಾ— ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವಿನಾಶರಲ್ಲಿ?

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶ ಇದೀಗ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದ ಕೆಲವು
ಮದತ್ಪದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯಂತೆ !

ಸುಧಾ— ದಗಲೂ ಇರುವ ಎಳ್ಳಪ್ಪಣ್ಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇವರು
ದುಡಿಯುತ್ತ ಹೋದರ ಏನು ಗತಿ ?

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶನಂಥವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ
ದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ನಾನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನನಗೆ
ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಜೀವನದ ಇತಿ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾ— ಅದಿರಲಿ, ನಿಮಗೊಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ

ಶೇಖರ— ಲಲಿರಾಬಾಯಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ

ಸುಧಾ— ಹೌದು, ನಿನ್ನೆ ಅವಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಿತ್ತು
ಅದರೇ ಅವಿನಾಶರು ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ತಿರುಗಿ ತಕ್ಕೊಂಡರು

ಶೇಖರ— ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಂತೆ, ಹೌದಲ್ಲವೋ?

ಸುಧಾ-- ಹೌದು ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರ ಜೀವ
ನಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲಂಕ ತಗಲುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರು
ದೂಡುತ್ತಿರುವ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ
ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಅವಿನಾಶರು ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಜೀವನದಿಂದ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು
ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ? ನೀವು ಅವಿನಾಶರ ಜೀವನದ ಗೆಳೆಯರೂ, ಅವರು
ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಬಿಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೇಳಿರಬೇಕು

ಶೇಖರ-- ಅವನು ನನ್ನಿಂದ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದನು
ಸುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾ— ಬಚ್ಚಿಡುವಂಥ ಮಾತಾದರೂ ಯಾವುದಿದೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ?

ಶೇಖರ— ಅದು ಖರೆ, ಆದರೆ -

ಸುಧಾ— ಆದರೆ?—ಅಂದ್ರೇನು?

ಶೇಖರ— ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ವಾ?

ಸುಧಾ— ನೀವು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವನ್ನೂ ನೋಡಿಸುವ ಗುರಣವಿಲ್ಲ ಅವಿನಾಶರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುವಂಥ ಗುಟ್ಟು ಏನೂ ಇದೆ, ಅಥವಾ ಇರಬಹುದು ಅಂತ ನಿಮಗನಿಸತವೇನು?

ಶೇಖರ— [ಅವಳನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ] . . ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆದರ್ಶ ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ -

ಸುಧಾ— ಆ ವ್ಯವಹಾರವು ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಅನುಭವವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಂಚಯವಿದೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಆದರ್ಶ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಲಸು ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವದು ಸಹಜವಾದದ್ದು ಶಿವನ ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಾಗ ಗಂಗೆಯ ನೀರು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೊಲಸು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ಇರಬಹುದೆ?

ಸುಧಾ— ನೀವು ಅನ್ನವುದಾದರೂ ಏನು?

ಶೇಖರ— ನನಗಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ, ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ವಿವೇಕದ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ.... ಈ ನಿಯಮ ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಸುಧಾ— ಆದರೆ, ಶೇಖರ, ನೀವು ನನಗೀ ಮಾತನ್ನು ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶೇಖರ— ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಸುಧಾತಾಯಿ, ಜೀವನದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಬಹಳ ಕರೋರವಾಗಿದೆ. ಆದರ್ಶದ ಅಳತೆಗೋಲಿ

ನಿಂದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಅಳಿಯುವುದೆಂದರೆ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ಸಂಸಾರವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಮೋಹದ ಒಂದು ಜಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮಾಯೆಯ ಬಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿದ್ದರೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿದ್ದವ ನಿಗಂತೂ ಈ ಮೋಹ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಉದಾಹರಣೆ ಗೆಂದು, ನಾವು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಅಥವಾ ಅವಿನಾಶರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹುಚ್ಚು ತನದ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ—

ಸುಧಾ— ಹುಚ್ಚುತನದ ಕೆಲಸ ?

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ಇಂದಿನ ಲವರ ದೊಡ್ಡವನಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಕಾಣಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ—

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶರು ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಅಪ್ರಾಣವಾದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಗುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು.

ಸುಧಾ— ಇದಕ್ಕೆ ನಿರಾಶಾವಾದವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಶೇಖರ— ನಾನು ನಿರಾಶಾವಾದಿಯಲ್ಲ. ನನಗೆ ನಿರಾಶಾವಾದವೇನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತು ಒಂದು ಜೀವನ ಸುಖಕರವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉದಾರದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕದಿಂದಲೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು ನನಗಂತೂ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಜೀವನದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶಾಲ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಸ್ನೇಹದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ನಿರಾಶಾವಾದವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಸ್ವಬಹುದು.

ಸುಧಾ— ಶೇಖರ, ನೀವು ಬೇಗನೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಈ ವಾದವೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶೇಖರ— ಆದರೆ ಮದುವೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ದೊರಕೇತೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿಲ್ಲ, ಸುಧಾಬಾಯಿ! ನನ್ನ ಮಾತು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ನಿಮಗೆ ಎಂಪಾದರೂ ಸಂಕಟ ಬಂದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿರಿ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಸಹಾಯಗಳು ನಿಮಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿವೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿ.

ಸುಧಾ— (ಅಶ್ಚರ್ಯಗದಿಂದ) ನೀನಿನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ
ದನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ಸುಧಾಬಾಯಿ, ಗಂಭೀರವಾಗುವ ಕಾರಣ
ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಿಳಿಯದೆ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ
ದಿಲ್ಲ ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ

ಸುಧಾ— ನೀವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ನೀವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ
ಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ
[ಮಂದಾ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾ]

ಮಂದಾ— ಇವರು ಗಂಭೀರರಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಜನನದಿಂದಲೇ
ಅವರಿಗೆ ನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ನೀನು ಸಹವಾಸವನ್ನು ಯಾರಾಗ ಗಂಭೀರರಾಗುವುದು
ನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ

ಮಂದಾ— ಅಂದರೆ? ನಾನೇನು ನಾಟಕವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು
ತಿಳಿದಿದ್ದೀರೇನು?

ಶೇಖರ— ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನಿಲ್ಲವೂ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ! ಮಂದಾ
ವೂಂದು ರಂಗಭೂಮಿಯೆಂದು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ ಕಥೆ ಅದರ ನಮ್ಮ ಬೇಸವ
ವೂಂದು ವಿನೋದಿ ನಾಟಕವಾಗಿಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಅವನು ಮರೆತ.

[ಸುಧಾ ಹೋಗುತ್ತಾ]

ಅಜ್ಞಾ, ನಾನು ಹೊರಡಬೇಕು.

ಮಂದಾ - ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ಹೊರಡಬೇಕು
ಬೇಕಂತೀರಿ, ಯಾಕದು?

ಶೇಖರ — ಅದು ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಪುಣ್ಯವು!

ಮಂದಾ— ಜನರು ಸೌಂದರ್ಯದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ದೂರ
ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಜನರು ಸೌಂದರ್ಯದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರು
ಊರುಬಿಟ್ಟು ಅಡವಿಯಲ್ಲರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜನರು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ
ಸುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ದೂರದಿಂದ!

ಮಂದಾ—ಆದರೆ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಗಂಡಸರು ದೂರ ಹೋಗುವ ದಿಲ್ಲಿ, ಬಡಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ವ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಶೇಖರ— ಯಾಕೆಂದರೆ ದೂರದಿಂದ ಸುಂದರ ಕಾಣಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಕೂಡಲೆ ಬೇರೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೆ ಇದ್ದರೊಂದು ಕಾಣಿಸುವದಿನ್ನೊಂದು ಎಂಬ ಮಾತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ

ಮಂದಾ— ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಒಬ್ಬ ಕುರೂಪಿ ಹೆಣ್ಣಿನೊಡನೆ ಮದುವೆ ಯಾಗಬೇಕು.

ಶೇಖರ-- ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕುರೂಪ ಹೆಂಗಸು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾಳೆ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಹೆಂಗಸೆಂದರೆ ನನಗಂತೂ ಹಗಲು ವೂಡಿದ ಚಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ಎಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೌದು ಹಂಗ ಸನ್ನು ನೋಡುವ ಸಹನ ಕೂಡ ನನಗಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾರಣ ಕೊನೆಗೆ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೊರತು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲ

ಮಂದಾ— ಅಂದರೆ ಮದುವೆಯೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗಂಟಾಂತರವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀವು ಮದುವೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭೀಷ್ಮಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು

ಶೇಖರ— ಭೀಷ್ಮ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಸ್ವಹಕ್ಕಾಗಿ ಮದುವೆ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗುವದೇ ಅನು ಕೂಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಂದಾ— ಯಾಕೆ ?

ಶೇಖರ— ಮದುವೆಯಿಂದ ಗಂಡಸಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಉಭಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಅವನು ಮದುವೆಯ ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ನಿಂತನು ನೋಡಬಹುದು. ವಿವಾ ಹಿತ ಜೀವನ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದೋಗೋ, ಎಂದು ಮನಮುತ ಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮದುವೆಯು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಮಂದಾ— ಮಕ್ಕಳಿಗಿರುವ ಹದರಿಕೆ, ಹೊದ್ದಾವೆ ?

ಶೇಖರ— ಅಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಾಗದ ಹೆದರಿಕೆ ? ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನನ್ನೇ ಮಗುವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಅದೇ ವಿವಾಹಿತ ಜೀವನದ ದುರಂತವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇನ್ನು ನಾನು ಹೊರ ಡಲೇಬೇಕು.

ಮಂದಾ— ಅದಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ವಲ್ಲವಿಯಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟಾತ್ಮಿಕೆ ಗಡಿಬಿಡಿ? ನಿಮಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ದೆ

ಶೇಖರ— ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ? ನೀನು ನಿನ್ನ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಓದಿದ ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ, ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಹೊಸ ಫ್ಯಾಷನ್ನಿನ ಪತ್ರಲ, ಅಥವಾ ನೀನು ನೋಡಿಬಂದ ಹಿಂದೀ ಸಿನೇಮಾ . ಇದೇ ಅಲ್ಲವೆ ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ?

ಮಂದಾ— ಇಂಥ ಮಾತಿಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಹತ್ವವಿದೆಯಲ್ಲ !

ಶೇಖರ— ನನಗನಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವುಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಆದರೆ ದುರ್ಭವದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಂದಾ— ಕೆಲಸ? ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ನಿಮಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧ? ಜೀವ ನದ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಬರೀ ಮಾತು

ಶೇಖರ— ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾತು ಯಾರ ವಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆಯೋ, ಅವರೇ ನಾಟಕದ ನಾಯಕರಾಗು ತ್ತಾರೆ.

[ಸುಧಾನ ಪ್ರವೇಶ]

ಸುಧಾ— ನೀನಿನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ? ಆಗಲೇ ಹೊರಟುನಿಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ ?

ಶೇಖರ— ಹೊರಟು ನಿಂತಿದ್ದೆ, ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ ಗಂಡಸಿನ ಮಾರ್ಗ ದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದ ಕಲ್ಲೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾನು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ

ಮಂದಾ— ಅಂದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕಲ್ಲೇನು?

ಶೇಖರ— ಭೇ ಭೇ, ನೀನು ಕಲ್ಲೇ, ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಸುಧಾತಾಯಿ, ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. [ಹೋಗುತ್ತಾನೆ].

[ಕಾಸೀಮು ಬಂದು]

ಕಾಸೀಮು— ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣ ಬೇಕಂತೆ.

ಸುಧಾ— ಲಲಿತಾ ದೇಸಾಯಿ ? ಹೋಗು, ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕರೆ ಕೊಂಡು ಬಾ !

ಮಂದಾ— ಇವಳು ಯಾರು ? ನಿನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಗೆಳತಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ

ಸುಧಾ— ಹೌದು.

ಮಂದಾ— ಅಂದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲುಕಿತ್ತಬೇಕು. ಇಬ್ಬರು ಗೆಳತಿಯರು ಸೇರಿದಾಗ ಮೂರನೆಯವರ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾ— [ನಗುತ್ತಾಳೆ]

[ಲಲಿತಾ ನ ಪ್ರವೇಶ]

ಸುಧಾ— ಕೂತುಕೊ, ಲಲಿತಾ !

ಲಲಿತಾ— ನಿನಗೆ ನಾನು ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಸುಧಾ

ಸುಧಾ— ಯಾಕೆ ?

ಲಲಿತಾ— ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನಗೆ 'ಲಲಿತಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ, ಈಗಲೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಚೋದಿಸಿದೆಯೆಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಕಲಿತವರ ನಡುವೆ ಯಾವ ಔಪಚಾರಿಕ ಪರದೆಯೂ ಇರಕೂಡದು

ಸುಧಾ— ನಿನ್ನ ನೀನೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೆ.

ಲಲಿತಾ— ಎಲ್ಲ ತರದ ಜನರು ಸೇರಿದಾಗ ಕೆಲವು ಮಾತು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಅಂಥಾ ಅನುಭವವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ

ಸುಧಾ— ಸುದೈವದಿಂದ ಇಲ್ಲ !

ಲಲಿತಾ— ಸುಧಾ, ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಅದರೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಸುಧಾ — ಹೌದು, ಆಗಿಲ್ಲ, ಆಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇಲ್ಲ.

ಲಲಿತಾ — ದರಿಸ್ತಿಯೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಕರೋರ ಶಿಕ್ಷಕನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೀನು ಅನಂದ ಎನನ್ನೂ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಸುಧಾ — ಎಷ್ಟೋ ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೂ ಆ ಕರೋರ ಶಿಕ್ಷಕ ಏನಾದರೂ ಕಲಿಸಿರಬಹುದಲ್ಲ

ಲಲಿತಾ — ಅಹುದು. ಅನನು ನನಗೊಂದು ಮರಯದ ವಾರವನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಾನೆ ಲೋಕ ಅಂತರ ವಾಪ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೃಣ್ಯ ಕೃತನವ ಆರೋವದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ನನಗೆ ಈ ತತ್ವ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಸುಧಾ — ಹುಂ, ಅದಿರಲಿ, ನೀನು ಈಗ ಬಂಗ ಕೆಲಸವೇನು ?

ಲಲಿತಾ — ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲೆಯೋ ನನ್ನ ರತ್ನದ ಉಂಗುರ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು ಅದು ಇಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದೆ

ಸುಧಾ — ರತ್ನದ ಉಂಗುರ ?

ಲಲಿತಾ — ಸರ್ವಾಕೃತಿಯ ಉಂಗುರ, ಅದರ ಹೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರುತು ಮಣಿಯಿದೆ ನಾನು ಮಮ್ಮನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಜರು ಬಂದಿ ಗಿದ್ದು ದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡೆ

ಸುಧಾ — ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅದರೂ ನಾನು ಕೇಳಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಕಾಸೀನು !

[ಕಾಸೀನು ಚಹಾ ಕುಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಕಾಸೀನು, ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಂಗುರ ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆಯೇ ?

ಕಾಸೀನು — ಇಲ್ಲ ಬಾಳುವೆನಾಹೇಬ !

ಸುಧಾ — ಒಳ್ಳೆಯದು, ನೀನು ಹೋಗು !

ಲಲಿತಾ — ಬೇರೆ ಎಲ್ಲರೂದರೂ ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು. [ಎದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ] ಸುಧಾ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಗಂಡನಿಗೆ ದೊರಕಿದನೆಂದು, ನೀನು ಅನಂದವಲ್ಲರಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಸುಧಾ — ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯತಲ್ಲ; ಇನ್ನು —

ಲಲಿತಾ— ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು

ಸುಧಾ— ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಹೊರಡು. ನೀನೇ ಲಲಿತಾ ಜೇಸಾಯಿ ಎಂದು ನನಗೆ ನೊಂದಲೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ !

ಲಲಿತಾ— [ಕೂತುಕೊಂಡು] ಯಾಕೆ ? ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಕಾರಣವೇನು ?

ಸುಧಾ— ಸುಳ್ಳುತನ, ಕಳ್ಳತನಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿತಿರುವ ಕ್ತಿ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಿಡಬಹುದೆ ? ಅಂಥವರಿಂದ ಎಂದು ನಾರು ದೂರಸಿರುವುದೇ ಲೇನು !

ಲಲಿತಾ— ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ನೀನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಚ್ಚುವೆಯಾ ?

ಸುಧಾ— ಹೌದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಸಮೀಪದ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿರಲಿ, ಅವರಿಗೂ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಲು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ !

ಲಲಿತಾ-- ಓ, ನಿನ್ನ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ, ಸುಧಾ !

ಸುಧಾ— ಅದಿರಲಿ, ನೀನು ಕ್ತಿ ಎಂದಾಗಲೂ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಮನೆಯ ದತ್ತಿರ ಕೂಡ ಹಾಯಬೇಡ, ತಿಳಿಯತ ?

ಲಲಿತಾ-- ತಿಳಿಯತು, ಸುಧಾ ! ತಿಳಿಯದೆ ಏನು ? ಈ ನಿನ್ನ ತತ್ವ ನಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದೇ ನೀತಿ, ಎರಡನೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಅನೀತಿಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಬೇಡ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೀಯೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಆದರೆ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ಕೆಲಸವು ನಿನಗೊಂದು ಹಿತದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಸುಧಾ-- ಹಿತದ ಮಾತು ? ನಿನ್ನೆ ಅವನಾದರಿಗೂ ನೀನು ಹಿತದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಅಂತಹ ಮಾತನ್ನೇ ನನಗೆ ಹೇಳುವಿರಾ ? ನಿನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಬಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಮಹಾ ಸಂತಕದಿಂದ ಸಾರು ಮಾಡಿದೆ.

ಲಲಿತಾ— ನೀನು? ಅಂದರೆ ಆ ವತ್ರವನ್ನು ಲವರಿಗೆ ನೀನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆಯಾ? ಅವರು ತಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಮುರಿಯುವಂತೆ ನೀನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆಯಾ?

ಸುಧಾ— ಹೌದು, ನಾನು !

ಲಲಿತಾ— ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೀನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಸುಧಾ, ನಿನಗೊಂದು ದಿವಸದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ—

ಸುಧಾ— ನಿನ್ನ ಸೂಚನೆ? ಸೂಚನೆಯಲ್ಲದೆ, ಲಲಿತಾ, ಶುದ್ಧ ಕಳ್ಳತನ!

ಲಲಿತಾ— ನೀನು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದು ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಅದರ್ಶ ಪತಿರಾಯ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ ಅವನನ್ನು ನಾನು ಈ ಕಿರಿಬೆರಳಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಕುಣಿಸಬಹುದು, ತೀಯಿತೆ?

ಸುಧಾ— [ಸಿಟ್ಟು ಮಿತಿಮೀರುತ್ತದೆ] ಲಲಿತಾ, ನಾಲಗೆ ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡು ನಿನಗೂ ಅನಿವಾರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಎದೂ ನಿನ್ನಂತಹ ಹೆಂಗಸಿನೊಡನೆ?

ಲಲಿತಾ— ನನ್ನಂತಹ ಹೆಂಗಸು? ನನ್ನಂಥ ಹೆಂಗಸಿನೊಡನೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಂಥವರ ಸಂಬಂಧ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಕಳ್ಳತನ, ಸುಳ್ಳು, ಮೋಸ— ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ! ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ನಿನಗಿಂತಲೂ ಹೆತ್ತಿರಬಹುದು ನಿನ್ನಿಬರ ನಡುವೆ ನೀತಿಯ ಅಭೇದ್ಯವಾದ ಗೋಡೆಯೊಂದು ನಿಂತಿದೆ. ನೀನು ಅವನ ಹತ್ತರ ಹೋಗಲಾರೆ, ನಾನು ಮಾತ್ರ ಅವನ ಕೈಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೇ ವಾಸದ ಬಂಧನ ನಮ್ಮಿಬರನ್ನೂ ಬಿಗಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಸುಧಾ !

ಸುಧಾ— ನನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ನನ್ನ ಗಂಡನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಏಳುತ್ತದೆ? ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡ, ತೊಲಗು. ತೊಲಗು ಇಲ್ಲವೆಂದ ನನ್ನ ವಸೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗು.

[ಅವನಾಶ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.]

ಲಲಿತಾ— ನಿನ್ನ ಮನೆ? ಕಳ್ಳತನದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ನಿನ್ನ ಮನೆ—ವಿಶ್ವಾಸದ ಖೂನಿಮಾಡಿ ಅದರ ಪ್ರೇತದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಈ ಸಂಸಾರ--ನಿನಗೆ ಪವಿತ್ರವೆಂದು ತೋರುವ ನೀತಿಯ ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಿ ಅದರ ನೆತ್ತರಿನಿಂದ ಸಾರಿಸಿದ ಈ ಗೋಡೆಗಳು— ಇಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ನಿಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಕೇಳು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ವೈಭವದ ಮೂಲ ಎಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳು, ಯಾವ ವಾಸದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಕೇಳು ಅವನಿಗೆ ಸರಕಾರದ ವಿಶ್ವಸಂಘಾತ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವು ಗುತ್ತ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ನಾಧಿಸಿ, ಸಮಾಜದ ಮುಂದಾಳುವೆಂದು ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಕೇಳು.

ಸುಧಾ— ಸುಳ್ಳು, ಸುಳ್ಳು !

ಲಲಿತಾ— ಅದೋ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಕಡೆಗೆ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತು ಸತ್ಯವೆಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಮುಖವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡು

ಅನಿನಾಶ— [ಮುಂದೆ ಬಂದು] ಹೋಗು, ಲಲಿತಾ, ಹೋಗು! ನೀನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಇನ್ನು ಹೊರಡು!

ಲಲಿತಾ— ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ! ನಿಮಗೆ ನಾನು ನಾಳೆ ಮುಂಜಾನೆಯ ವರೆಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲವಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರ ರೀತಿಯ ಮಂದಿರ ಯಾವ ವಾಸದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[ಅನಿನಾಶ ಗಂಜಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಾನೆ ಸೇವಕ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ.]

ಅನಿನಾಶ— ಕಾಸೀನು, ಇವರನ್ನು ಅವರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸು, ಹೋಗು.

[ಲಲಿತಾ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಸುಧಾನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ, ಅವಳಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಸುಧಾ ಸ್ತಂಭಿತಳಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.]

ಸುಧಾ— [ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ಮೌನವನ್ನು ಮುಂದು] ನೀವು ಈ ಪ್ರಭವವನ್ನು, ಈ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಸಾಸದ ಮೂಲಕ ಗಳಿಸಿದೀರಿ? ಸರಕಾರದ ಗುವ್ವ ಕಾಗದವತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೀರಿ? ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆ?—ಅವಿನಾಶ, - ಈ ಸುಳ್ಳು, ಸುಳ್ಳು, ಎಂದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳು ಹೆಂಡುಹೋಗುವವಾಗೆ ಚೀರಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಈಗ ಇನ್ನೂ ಗುಲಾಮಿಯೆಂದು ಹೇಳಿರಿ [ಅವೇಗದಿಂದ ಕೋಪಿಸಿ ಸೀಲೆ ಕುಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.]

ಅವಿನಾಶ— [ಸುಧಾನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ] ನಾನು ನಿನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಾರೆ, ಸುಧಾ! ಬಲಿಹಾ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸುಧಾ — ಹೌದೇ? [ದೂರ ಸಿಡಿದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ] ಹೌದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ತನೂ ನನಗೆ ತಪ್ಪೆವಾಗಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಆದರೆ, ಸುಧಾ, ಸ್ವಲ್ಪ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಬಾರದು. ಯಾವ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸ್ವರ್ತನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, - ಈ ಕಲ್ಪನೆ ನಿನ್ನಿಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮೌನವಾದ ಕೇಳಿ ಅಮೇಲೆ

ಸುಧಾ— ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಡಿರಿ .. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ತನಿಂದ ನನ್ನ ತನು ಮನಗಳೆಲ್ಲ ಮಲಿ, ವಾಗಿವೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಸಿಸಿಕೊಡಗಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ಸುಧಾ!

ಸುಧಾ — ನಾನಿದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಮೋಸದಿಂದ ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ನನ್ನ ಜೀವನವೂ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಾನು ಅನಂದದಲ್ಲದ್ದೆ. ಅವಿನಾಶ, ನೀವೇನು ಮಾಡಿದೀರಿ? ನೀವು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ವರ್ಣಮಂದಿರವನ್ನು ಮುರಿದುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವು ಭ್ರಮೆ ಆಗಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಕೆಳಗೆ ತುಳಿದುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನನಗಿರುವ ಮಗ ಮುಳುಗಿ

ಅವಿನಾಶ— ಹೌದು, ಸುಧಾ, ನಾನು ಅದನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದೆ. ನೀವು ವಾದ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿದೆ ಸುಧಾ, ನನ್ನನ್ನು ನೀವು ಕ್ಷಮಿಸಲಾರೆಯಾ? ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮನವು ಘೋರ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಹುಪ್ರಾಣ ತನುಗುಡ್ಡಿಸಿದೆ

ಅದರೆ ಎದಕ್ಕೂ ವೆದಲು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗುಡಿಯೊಳಗಿಂದ, ನನ್ನ ಸುಂದ
 ನಕಮೇ ೬ ಸಯಾದ ನನ್ನ ಈ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ, ನಾನು ಕಗಾಲೇ
 ಬಿಟ್ಟು ತನಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯು ನನಗೆ ಯಾರೂ
 ಸಿಕ್ಕಿಸಲಾರರು. ನಾನು ಆ ವಾಪದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾತಕ್ಕ ಮಾಡಿದೆ? ಸುಧಾ,
 ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ನನಗೆ ದೊರಕಲೆಂದು, ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾಗುವ ವುಣ್ಣು ನನ್ನದಾಗ
 ಲೆಂದು ನಾನು ಆ ವಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಸುಧಾ, ದೇವರಲ್ಲ ಕಾಣಬದು
 ದಾದ ಶುಭ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ನೀನು ನನ್ನಿಂದ ಅವಳಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದೇ ನೀನು
 ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ! ಸುಧಾ, ನಾನು ದೇವರಲ್ಲ,
 ನಾನೊಬ್ಬ ವಾಪಿ ವಾನವ! ಎಲ್ಲ ಮಾನವರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ತಪ್ಪು
 ಮಾಡುತ್ತದೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಜ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರು
 ತ್ತಾರ ತಪ್ಪರಿಯದ ದೇವನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ
 ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಸುಧಾ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಾರೆಯಾ? ನನಗೆ
 ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಾಜ ಬೇಡ, ನನಗೆ ದೇವತೆಯ ಮಹಿಮೆ ಬೇಡ, ನನಗೆ ರಾಯಿಯ
 ಕ್ಷಮೆ ಬೇಕು. ನಾನು ಕಲಿಂಪತನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಭಾವಿಸಿ ಬಂದೆ. ಅದರ
 ಹೊಲವನ್ನು ಕೊಡು ರಾಯಿಯ ರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕರುಣೆಯ
 ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ ಎಂದು ನಾನು ಹಂಬಲಿಸಿದ ಅದರ ನನಗೆ ನೀನು
 ಅಂತಹ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆಹೋದೆ ನಿನ್ನ ಕರೋರಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು
 ನನ್ನ ಹೃದಯ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕಂಪಿತವಾಯಿತು ನನಗೆ ನನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು
 ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ನನಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಧಾ, ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯ ಅಪೇ
 ಕೆಯೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಕುರಾರವಾಯಿತು. ನೀನೇ ನನ್ನ ಬಾಳುನೆಯನ್ನು
 ರಾಳುಮಾಡಿದೆ ನನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಾವಿಸುವ ಪೂರ್ವ
 ದಲ್ಲೆಯೇ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅಧಃಪತದ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಿಟ್ಟೆ ಮುಗಿ
 ಯಿತು. ಸುಧಾ, ಇದೇ ನನ್ನ ದುರಂತ ನಾಟಕದ ಕೊನೆಯ ಪ್ರವೇಶ!

[ಅವನು ಬೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಸುಧಾ ಎಷ್ಟು ಅಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ
 ಬಂದು ಕೋಟಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ]

ದೃಶ್ಯ ೩

[ಸಮಯ ರಾತ್ರಿಯ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆ ಸ್ಥಳ ಶೇಖರನ ಮನೆ ಶೇಖರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ]

ಶೇಖರ— ಅಜಾರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾ ! ಇದೇನು? ಈ ಕೆಂಪು ಟಾಯ್ ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಡಾ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿಲ್ಲ?

ಅಜಾರಿ— ತವ್ವಾಯಿತು, ರಾಯರೆ !

ಶೇಖರ— ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರ ಜನರು ನನಗೆ ಕಮ್ಮುನಿಸ್ವ ಅಂತ ಕರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೇನು?

ಅಜಾರಿ— ಹೌದು, ರಾಯರೆ !

ಶೇಖರ— ನಾನು ಕಮ್ಮುನಿಸ್ವ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗ ಹೋಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ದಿವಾಳಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಅಜಾರಿ— ಕಾರಣ ಇಲ್ಲರಿ.

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ?

ಅಜಾರಿ— ತ್ರೀಮಂತರೆ ಕಮ್ಮುನಿಸ್ವ ಆಗತಾರಿ.

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ನಾನು ಕಮ್ಮುನಿಸ್ವ ಆಗಬೇಕೂ ಅಂತ ಅಂತೀಯಾ?

ಅಜಾರಿ— ಇಲ್ಲ ರಾಯರೆ.

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಂತೀ ?

ಅಜಾರಿ— ಮದಿನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ರಾಯರೆ.

ಶೇಖರ— ಯಾಕ ?

ಅಜಾರಿ— ಹೆಂಗಸಿಲ್ಲದ ಈ ಮನಿ ಮಸೀದಿಯಾಂಗ ಹಾಳು ಒಣಗುತ್ತದೆ.

ಶೇಖರ— ಮನಿ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡಬೇಕೂ ಅಂತ ಮದಿನಿ ಆಗ ಬೇಕೇನು ?

ಅಜಾರಿ— ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸುಖಾನೂ ಆಗತದೆ

ಶೇಖರ— ಮದಿನಿಯಿಂದ ಸುಖಾ ಆಗತದೆ ಅಂತ ನಿನಗೆ ಯಾರ ಹೇಳಿದರೋ?

ಅಚಾರಿ— ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲರಿ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳತೀನಿ.

ಶೇಖರ— ಅಂದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಮದಿವಿ ಆಗೇದೇನು ?

ಅಚಾರಿ— ಆಗಿತ್ತರಿ ನನ್ನ ಹೇಣ್ಣೆ ತೀರಿಕೊಂಡಳು

ಶೇಖರ— ನೀನು ನನಗೀ ಮಾತನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದ್ಯಾಕೆ ?

ಅಚಾರಿ— ಅವಳ ನೆನಪು ಆದಕೂಡಲೆ ಅಳು ಬರತದರಿ

ಶೇಖರ— ಅಯ್ಯೋ ಪಾವ ! ಹಾಂಗಿತ್ತಂದರೆ ನನಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಿನ್ನದೇ ಮದಿವಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಸಿಗರೇಟಿನ ಡಬ್ಬಿ ಎಲ್ಲದೂ ಅಚಾರಿ ?

ಅಚಾರಿ—[ಅತ್ತಿತ್ತ ದುಡುಕಾಡಿ] ಇಕಾ, ಹಿಡೀರಿ ರಾಯರ, ನಿಮಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಇಷ್ಟೊತ್ತಿನಕೆ ಏನ ಮಾಡತಿದ್ದೆ ?

ಅಚಾರಿ— ಮರತಿದ್ದು !

ಶೇಖರ— ಮುಮಕ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಿ, ಅಚಾರಿ.

[ಅಚಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಶೇಖರ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ]

ಹಾಂ, ಏನು? ಯಾರ ಪತ್ರ? ಸುಧಾಬಾಯಿಯವರ ಪತ್ರ? ಅಂದರೆ "ನನಗಿನ್ನು ನೀವೇ ಆಧಾರ ನಿಮ್ಮ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಬರುತ್ತೀನೆ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಕೂಡದು —ಸುಧಾ"

ಸುಧಾಬಾಯಿಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಗಿರಬೇಕು ಅಚಾರಿ, ಇಲ್ಲ ಬಾ, ನನಗೊಂದು ಕಪ್ಪು ಚರಾ ತಂದುಕೊಡು. ನಾನೇನು ಇನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕೋಟು, ಟಾಯ್, ಒಳಗೆ ಇಟ್ಟುಬಿಡು ಈ ಬೂಟೂ ಹೋಗಲಿ, ಒಳಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಲಿಪರ ತಂದುಕೊಡು.

ಅಚಾರಿ— ಹೂನ್ರಿ. ಹೊರಗೆ ಕಾಕಾಸಾಹೇಬರು ಬಂದಾರಿ.

ಶೇಖರ— ಅಂ ! ಈಗ? ಸುಧಾಬಾಯಿ ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತು ಇಂಥಾ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕದೇವತೆ ಪ್ರಸನ್ನ ಆದರೆ—ಅಯ್ಯೋ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಹೂಂ. ನೋಡೋಣ. ಬಂದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಎದುರಿಸುವವನೇ ಗಂಡಸು !

ರಾಮರಾಯ— ಏನು ಮನೆಯಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದೀರಾ ?

ಶೇಖರ— ಈಗ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಂದಿರಿ

ರಾಮರಾಯ— ಹಾಂ ನನಗನಿಸಿದ್ದು ನೀನೀಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಇನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಜ್ಜನರಾಗಿ ಬಾಳಿರಿ.

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಷ್ಟೇ ಸಜ್ಜನರಾಗುತ್ತಾರೇನು!

ರಾಮರಾಯ— ಹೌದು, ಲದರೋಗೇನು ಸಂರಯ' ಇದು ನೋಡು, ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊ ನಾನು ಇನ್ನಾರು ಮೈಲು ದಾಟಿ ಬಂದವ್ವ ಬರಿಯ ಹೆರಟಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ ನಿನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ

ಶೇಖರ—ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ! ಅಂದರೆ ನಾನೇನು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ನನ್ನ ಕವಿತೆಯೇನು? ಅಥವಾ ಹೌಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತೋರಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದೆ?

ರಾಮರಾಯ— ನಿನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯ ಚರ್ಚೆ!

ಶೇಖರ — ಮದುವೆಯ ಚರ್ಚೆ? ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ!

ರಾಮರಾಯ— ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿವೆಯೇನು?

ಶೇಖರ — ಇಲ್ಲ, ಅದರೂ ಇದು ನಿನ್ನ ಸಮಯ! ಮದುವೆಯಂಥ ಗಂಭೀರವಾದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಮಾಡಬೇಕು.

ರಾಮರಾಯ— - ನಿನ್ನ ನಿಜವನ್ನು ಹೊದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಚಾರ, ಇಲ್ಲ ಬಾ, ನಿಮ್ಮ ರಾಮರಾಯನ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು

ಅಚಾರಿ — ಹೊಸರಿ!

ರಾಮರಾಯ— ಹೊಂ ಹೇಳು. ನೀನು ಎಂದು ಮದುವೆಯಾಗುವಿ?

ಶೇಖರ— ನೋಡೋಣಂತ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಗಡಿಬಿಡ?

ರಾಮರಾಯ— ಗಡಿಬಿಡಿ? ಅಂದರೆ ಕೂದಲು ನರಿತಮೇಲೆ, ಹಲ್ಲು ಬಿದ್ದಮೇಲೆ—ಮದಿವೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಿಯೇನು ?

ಶೇಖರ— ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು ಬಹಳ ಅಗಿಲ್ಲ, ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ!

ರಾಮರಾಯ— ಸಾಹೇಬ, ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸು ನಿನಗಿಂತಲೂ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಗ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಾದ ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ನನ್ನ ಮೊದಲನೇ ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದಳು ನಾನು ಎರಡನೇ ಮದಿವಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡತಿದ್ದೆ, ಗೊತ್ತಿದೆಯೇನು? ಸ್ವತಃಕೃತಲೀ ಇಲ್ಲ, ಮಂದೀದು ನೋಡಿ ಕಲಿಯೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯ, ಅವಿನಾಶ, ನೋಡು, ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನೂ, ಹೆಸರನ್ನೂ ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಾಳೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ನೀನು ಮದಿವೆ ಯಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಬರುವ ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಮೊನೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಅಂತ

ಶೇಖರ— ಆಗಲಿ. ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ, ಚಹಾ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಒಳಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯಿರಿ

ರಾಮರಾಯ— ಒಳಗೆ ಯಾಕೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಅವ ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲೇನು?

ಶೇಖರ— ಕೊಡಬಹುದು ಅದರೆ ಒಳಗೆ ಚಹದ ಕೋಣೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಚಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ರಾಮರಾಯ— ಆಗಲಿ, ನಡೆಯಿರಿ. ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನೇ ಕಲಿತಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ

[ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಖರ, ಅಚಾರಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.]

ಶೇಖರ— ಅಚಾರಿ, ತಲೀ ಶಾಂತ ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗೇದ. ಏನಾದರೂ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದರೆ ತಲೀ ಒಡೀತೀನಿ, ನೋಡು

ಅಚಾರಿ — ಹೇಳ್ವಿ ರಾಯರೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶೇಖರ— ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಬರಬಹುದು. ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅವಳನ್ನು ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸು. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಯೇ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳು.

ಶೇಖರ— ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಯಾವ ತಾತ್ವಿಕ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಹುಡುಗೆಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು

ರಾಮರಾಯ— ನೀನು ನೋಡಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಈಗ ಐದಾರು ವರ್ಷ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತೆವು ನಿನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಜೀವನ ಮುಗಿದೀತೆಂಬ ಭರವಸೆ ಈಗ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡಿ ಹುಡುಗೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಆದರೆ . .

ರಾಮರಾಯ— ಆದರೆ ಇಲ್ಲ, ಗೀದರೆ ಇಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟತ್ತುನಾಲ್ಕು ತಾಸಿನ ಅವಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀನು ಮದುವೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ

ಶೇಖರ— ನೀವೇ? (ನಗುತ್ತ) ದ್ವಿಭಾರ್ಯಾ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯಿದೆ ವಾಸಾಗಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಾದವು

ರಾಮರಾಯ— ಛೇ, ಛೇ, ಎಂಥಾ ಚ್ಯಾಪ್ಪಿ ಅದು. ನಿಮ್ಮ ಅಚಾರ ಎಲ್ಲದ್ದಾನೆ? ನನಗೊಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳು

ಶೇಖರ— ನನ್ನ ಗಾಡೀ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀ. ನಾ ಡ್ರಾಯ್ವರನ್ನು ಕರೆತೀನಿ.

[ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶೇಖರ-ಅವಿನಾಶರು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.]

ಅವಿನಾಶ— ಶೇಖರ, ನೀನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿತ್ತು ನನಗೆ ಆದರೂ ಇಷ್ಟು ಅಪರಾಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರ ಅಥಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಕಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹದ ಹೊರತು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾತರ ಬಲವಿದೆ?

ಶೇಖರ— ಮಿತ್ರಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪತ್ನಿಪ್ರೇಮವೇ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವಿನಾಶ

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಆ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಇಂದು ಬಹುಷ್ಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಶೇಖರ. ಅವಳಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಅವಳ ದ್ವೇಷ

ಶೇಖರ— ಸುಧಾಬಾಯಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?

ಅವಿನಾಶ— ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ಸ್ವತಃ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿಹೋದಳು. ನನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯ ಕಮಲ ಪಾವದ ರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ಆದರೆ, ಶೇಖರ, ರಾಡಿಯೊಳಗೆ ಅರಳಿದ ಕಮಲವನ್ನು ನಾವು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವದಿಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅಗ್ರಾಹ್ಯ ವಾಯಿತು.

ಶೇಖರ— ಕಲ್ಲಿನ ದೇವರಿಗೂ ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಮಲ ಹೃದಯವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಅವಿನಾಶ— ಹೌದು, ಶೇಖರ ! ಸುಧಾ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಧಕ್ಕಾ ಸಿವಳು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಲಿ? ಸುಧಾ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸುಧೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಾಣವಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಕೀರ್ತಿಯ ಪಿರವನ್ನು ಏರಿದೆ. ನಾನು ಭಾವನಾಸ್ಪರ್ಧಾನನೆಂದು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಜರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯಲಾರದು, ನನ್ನ ಸುಧೆಯ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ನನ್ನ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಪ್ರದೀಪ್ತ ವಾಗಿತ್ತೆಂದು. ಶೇಖರ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹೃದಯ ಬತ್ತಿ ಕಲ್ಲಾಗಿಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿದ ಮಮತೆಯ ದೀಪ ಅರಿಹೋಯಿತು.

ಶೇಖರ— ಹೀಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ ಕುಸಿದು ಹೋಗಬೇಡ, ಅವಿನಾಶ, ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ತಾಳು !

ಅವಿನಾಶ— ನನ್ನ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಬರಿದಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಲೆ ಒದೆದುಹೋಗುವದೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ನೋಯ್ಚೆತೊಡಗಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕುಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ರಮಿಸು. ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಡ. ಅಜಾರಿ, ಅಜಾರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ರಾಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಫಿ ತಂದುಕೊಡು ಮತ್ತು ನೋಡು. [ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ] ಆ ಹೆಂಗಸು ಬಂದರೆ ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು.

ಅಜಾರಿ— ಅವರು ಅಗಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಮುಗಿದೇಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಇವರೊಳಗಿಂದ ಹೀರಾಗ ಬೇಕಾದರೆ—ದೇವರೇ ಇಳಿದು ಬರಬೇಕು

[ಹೋಗಿ ಅವಿನಾಶನ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.]

ಅವಿನಾಶ— ಇದು ಎಂತಹ ಕತ್ತಲೆ? ಮರಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಕತ್ತಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವದೂ ನನಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶ, ಸುಧಾಬಾಯಿಯನ್ನು ನೀನು ಸಿಕ್ಕವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೀಯಾ ?

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ? ಸುಧೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೆ. ನಾನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನಗನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಗಂಡಸು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಾರದು ಮಹರ್ವಾಕುಂಕ್ಷೆಯೇ ಪುರುಷಜೀವನದ ಇತ್ಯರ್ಥವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಅದೆಲ್ಲ ಮಂಜಿನಂತೆ ಮಾಯವಾಯಿತು ಅವಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಬೆಳಗಿದಂತಾಯಿತು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಸೆರೆಯಲ್ಲ, ಶೇಖರ, ಅವಳು ಅವನ ಸ್ವರ್ಗದ ಸಿರಿ ! ಗಂಡಿನ ಶಕ್ತಿ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಗಳಿಸಿದ ಹೆಂಗಸಿನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಶೇಖರ, ಸುಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಸುಧಾಬಾಯಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರ ಪ್ರೀತಿ ಕ್ಷಮಾಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಾರಳು ಮೋಹ, ಪಾಪಗಳನ್ನರಿಯದ ಶುದ್ಧ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಗದಿ ಹಾಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅದರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಶೇಖರ— ಆದರೆ ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು ನನಗನಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಲು ಸಾಕು.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಳ್ಳು ಅಸೆ ಹೆಚ್ಚಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಂತೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡ, ಶೇಖರ.

[ಅಚಾರಿ ಕಾಫಿ ತರುತ್ತಾನೆ]

ಶೇಖರ— [ಕಾಫಿಯ ಕವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ] ಅವಿನಾಶ, ಇದನ್ನಷ್ಟು ಕುಡಿ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾದೀತು

[ಅವಿನಾಶ ಕಾಫೀ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ]

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶ, ನನಗೀಗ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವಿದೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ನಾಳೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡೋಣಂತೆ ನಿನ್ನ ಡ್ರಾಯವ್ವರನನ್ನು ಕರೆಯಲೇನು?

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಗಾಡೀ ತಂದಿಲ್ಲ ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದು ಬಂದೆ.

ಶೇಖರ— ನಡೆದು ಬಂದೆಯಾ? ನಾಲ್ಕು ಮೈಲು ದಾರಿಯನ್ನು?

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಈ ಹೊತ್ತು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲು ನೂರು ಮೈಲು ನಡೆದು ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಶೇಖರ, ನಾನು ಬಹಳ ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಾತು ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಹೇಳು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಾಡಿ ಬರಬಹುದು

ಅವಿನಾಶ— ಶೇಖರ, ನಾಳೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ

[ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಏನೋ ಬಿಡ್ಡ ಸಪ್ಪಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಿನಾಶ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ತಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ]

ಅವಿನಾಶ— ಏನದು, ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ— ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ ! ಎಂಥ ಸಣ್ಣ ಮಾತಿಗೆ ನೀನು ಹೆದರುತ್ತೀಯಾ?

ಅವಿನಾಶ— ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಪ್ಪಳವಾಯಿತು ! ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲ ಮರೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಯಾರೊ ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಶೇಖರ-- ಆ ಖೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ— ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇರಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು ಆದೋ, ಬಾಗಿಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆರೆದಿದೆ. ಕೋಣೆಯಲ್ಲ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ ಶೇಖರ, ನಾನು ಆಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಯಾರೋ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಇವರ ಅರ್ಥ ?

ಶೇಖರ— ಅವೀ, ಎಂಥ ಮಾತಿದು? ನೀನು ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು, ಅಲ್ಲ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ— ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲವೆ? ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ನಂಬಬಹುದೆ ?

ಶೇಖರ— ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯನಾದ ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ನಂಬಿಗೆ ಯಿಲ್ಲವೆ ?

ಅವಿನಾಶ— ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ, ಶೇಖರ! ಆದರೆ .. ,ಆದರೆ ನಾನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರ ಹೊರತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗದು

ಶೇಖರ— ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡ, ಅವಿನಾಶ!

ಅವಿನಾಶ— ಯಾಕೆ ಹೋಗಬಾರದು? ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿಯಿದೆ ?

ಶೇಖರ— ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬು, ಅವಿನಾಶ! ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಡ.

ಅವಿನಾಶ— ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ ಆದರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಯಾಕೆ ತಡೆಯಬೇಕು? ನನ್ನ ಈಗಿನ ವರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸು, ಶೇಖರ! ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ದೊಡ್ಡ ಗುಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಹೊರಗೆಡವಿ ದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾದೀತೆಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೂ ನಿನ ಗಿದೆಯೆ ?

ಶೇಖರ— ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿನಗೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಅವಿನಾಶ— ಅದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು.

[ಎದ್ದು ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ]

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಡ! ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು, ನಿಜ.

ಅವಿನಾಶ— ಹೌದೇ? ನನಗನಿಸಿತ್ತು ನೀನು ಏನನ್ನೋ ಬಚ್ಚಿಡು ತ್ತಿದ್ದೀಯೆಂದು

ಶೇಖರ— ಆದರೆ ಅವಿನಾಶ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಗೊಡಲಾರೆ !

ಅವಿನಾಶ— ದೂರ ಸರಿ, ಶೇಖರ! ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟು ಯಾರಿಗೆ

ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗಿದೆ. ಆ ಬಾಗಿಲ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಜೀವನದ ನಾಶವೇ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ

[ಅವಿನಾಶ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.]

ಶೇಖರ— [ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದುಕೊಂಡು] ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಅವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ಏನೆನಿಸಬಹುದು ?

[ಅವಿನಾಶ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವನ ದೇಹ ನಡುಗುತ್ತದೆ.]

ಅವಿನಾಶ— ನನ್ನ ಬಾಳಗುಡಿಯನ್ನು ಮುರಿದು ಹೊಲೆಗೆಡಿಸಿದ ಮಾರಿ ನಿನ್ನ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆಯೇ ? ಅವಳನ್ನು ನೀನು ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ ?

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶ, ನಾನು ದೇವರ ಆಜ್ಞೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುವಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ— ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದ, ನೀತಿಯನ್ನರಿಯದ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳು ಅವಳ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಬೇಡ, ಶೇಖರ !

ಶೇಖರ— ಹಾಗೆ ಆಡಬೇಡ, ಅವಿನಾಶ ! ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು ನಿನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಸಂಕಟದೊಳಗಿಂದ ವಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಅಚಲವಾದ ಪ್ರೇಮವಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ— ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಪ್ರೇಮವೇ ? ಅವಳ ಉನ್ಮಾದಕ ಪ್ರೀತಿ ನಿನ್ನ ತಲೆಗೆರಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ನೀನು ಏನು ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿರುವೆಯೆಂಬುದು ನೀನೇ ತಿಳಿಯದು. ಅವಳು ನಿನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದರೂ ನನಗೆ ದುಃಖವಿಲ್ಲ. ಸೀವಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆ ನಿರ್ಲಜ್ಜ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಿಯಾದ ನೀನು ಯೋಗ್ಯ ವರನಾಗಿರುವೆ, ಶೇಖರ ನಂಬಿಗೆಯಿಂದ ಹೃದಯವನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ಮೋಸದ ಮನೆಯಾಗಿರುವ ಆ ಕುಟಿಲ ಹೆಂಗಸೇ ಯೋಗ್ಯಳು

ಶೇಖರ— ಇದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು, ಅವಿನಾಶ ! ಅವಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಕರೆದು ನಿನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ! ನಿಲ್ಲು

ಅವಿನಾಶ— ಅಷ್ಟಾಯಿಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ತ್ರಾಸ ? ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಮಾರಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರೆ ಸತ್ಯದ ಮೂನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಶೇಖರ !

[ಅವಿನಾಶ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಲಲಿತಾ ಒಳಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತರೆದು
ನಗುತ್ತಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ]

ಲಲಿತಾ— ನಮಸ್ಕಾರ, ಶೇಖರ !

ಶೇಖರ—[ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ] ಯಾರು, ಲಲಿತಾ? ಲಲಿತಾ ದೇಸಾಯಿ?

ಲಲಿತಾ— ದೇಸಾಯಿಯಲ್ಲ, ಲಲಿತಾ ! ಬರೀ ಲಲಿತಾ ! ನೀವು
ನನಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲ—ಏ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ
ಲಲಿತಾ !

ಶೇಖರ— ನೀನು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಈ
ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ?

ಲಲಿತಾ— ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ! ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಮಂದಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮೋಚಿದೆಯೆಂಬುದು ನಿನಗೆ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ !

ಶೇಖರ— ಒಳ್ಳೆಯದು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು
ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಆಯಿತು ನಿನ್ನ ಹಿತದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿಕೊ
ಗಿದೆ

ಲಲಿತಾ-- ಹಿತದ ಮಾತು? ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಈ ಕಾಳಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಹಿತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಹಿತವೇ ಹೆಚ್ಚು ಸೇರುತ್ತದೆ, ಶೇಖರ !

ಶೇಖರ— ಲಲಿತಾ, ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೇ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ
ಆಗಿಲ್ಲ.

ಲಲಿತಾ— ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕು
ದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಶೇಖರ ! ನನಗೆ ಜೀವನದ ಆ 'ವಾದ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ

ಶೇಖರ— ಅನುಭವದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಬಾಣನಾಗುವದಿಲ್ಲ ಲಲಿತಾ
ಆದರೆ ಅವನ ಹುಟ್ಟು ಹುಚ್ಚುತನ ಮಾತ್ರ ಬೇರುವಿಡುತ್ತದೆ. ಆದಿರಲ,
ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಬಂದಿರುವೆ, ಹೇಳು.

ಲಲಿತಾ—ನೀವೇ ಹೇಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ತರ್ಕಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದರದೂ
ತೀದುಮೋಗಲ.

ಶೇಖರ— ಲಲಿತಾ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆನೋ? ಓದ
ಬಲ್ಲೆ. ನೀನು ಯಾಕೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಲಲಿತಾ,

ರಾವಬಹದ್ದೂರ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರಿಗೆ ಅವಿನಾಶ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ನನಗೆ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆ ಹೌದಲ್ಲವೆ ?

ಲಲಿತಾ—Bravo, ಶೇಖರ, ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಇಷ್ಟು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಲೆಯೊಳಗಿಂದ ವಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ, ತಿಳಿಯಿತೇ ? ಅದಿರಲಿ, ಕೊಡು ನೋಡೋಣ ಇಲ್ಲಿ, ಆ ಪತ್ರವನ್ನು.

ಲಲಿತಾ— ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತರಬಹುದು !

ಶೇಖರ— ಆ ವತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮುನ್ನುಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿಬಿಡು

ಲಲಿತಾ— ಹಣ ? ಹಣದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಈದೀರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡ, ಶೇಖರ

ಶೇಖರ— ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹಣದಿಂದ ಹೆಣ ಬಾಯಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮುಚ್ಚಿದ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೆರೆಯುವುದಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಲಲಿತಾ— ಆ ಹಳೆಯ ಕಾಲ ಅಳಿದುಹೋಯಿತು, ಶೇಖರ. ನಾನಿಂದು ತ್ರೀಮಂತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೀಗ ಹಣದ ಅಕರ್ಷಣೆ ಎಳೆಷ್ಟೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಹಣವೆಂಬುದು ಈಗ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಸವಾಗಿದೆ.

ಶೇಖರ— ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನಗೇನು ಬೇಕು ?

ಲಲಿತಾ— ನನಗೇನು ಬೇಕು ? ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಶೇಖರ, ನನಗೇನು ಬೇಕೆಂಬುದು.

ಶೇಖರ— ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳೇ ನನ್ನ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಡ.

ಲಲಿತಾ— ನನ್ನನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದಂತೆ ಓದುತ್ತಾನಂತೆ ! ಏನು ಹೆಮ್ಮೆ !

ಶೇಖರ— ಅದು ಖರೆ ! ಆದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲ

ಲಲಿತಾ— ನೊದಲು ನೀನು ನನ್ನಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ನಾನು ಆಗ ಮೂರ್ಖತನ ಮಾಡಿದೆ.

ಲಲಿತಾ— ಅದು ಮೂರ್ಖತನವಲ್ಲ, ಶೇಖರ ! ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಹೆಸರಿದೆ

ಶೇಖರ-- ಪ್ರೀತಿ? ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ ನಿನಗಿಲ್ಲ, ಲಲಿತಾ !

ಲಲಿತಾ— ಆ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಳ್ಳಿಗೆ ವಿವಾಹದ ಹೂವು ಕೊನರಿತ್ತು

ಶೇಖರ— ಅದು ಕಾತು ಹಣ್ಣಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಆ ಬಳ್ಳಿ ಬಾಡಿ ಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ಬಾಳು ಹಾಳಾಯಿತು. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಸಂವತ್ತು, ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ !

ಲಲಿತಾ — ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ದುಃಖವನ್ನು ನೀನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ ! ನನಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿತ್ತು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ದೈನ್ಯವನ್ನು ನೀಗಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು

ಶೇಖರ— ಅದನ್ನೂ ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನೀನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾಲ್ತೆಳೆಗೆ ತುಳಿದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ

ಲಲಿತಾ— ಹಾಗೆ ನಿಮಗೆ ಸಂತಯ ಬಂತು ಅದರ ನಾನು ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಹೊರತಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ನೀನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿರುವೆ ?

ಲಲಿತಾ— ಈಗಲೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವಿನಾಶರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ ಮತ್ತೆ ಆ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿಬಂತು

[ಶೇಖರನ ಹತ್ತಿರ ಸರಿಯುತ್ತಾಳೆ]

ಶೇಖರ-- [ಎದ್ದು] ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೋಸದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನಿನಗನಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು !

ಲಲಿತಾ— ನನಗೇ ಒಂಟಿಬಾಳುವೆ ಬೇಸರಾಗಿದೆ, ಶೇಖರ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಜೀವನವೊಂದು ಮಹಾಯುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಗೆಲುವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ

ಶೇಖರ— ಇದು ಎಂಥ ಗೆಲುವು, ಲಲಿತಾ ? ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತ್ಯವನ್ನು ಮಾರಿ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ವಿಜಯ ಸಾವಿರ ಸೋಲುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೀನವಾಗಿದೆ, ಲಲಿತಾ

ಲಲಿತಾ-- ಇರಲಿ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಗಂಡಸಿನಂತೆ ಕಾದಾಡಿದೆ. ನನಗೀಗ ಬೇಕಾದದ್ದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ! ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ನಾವೆಯಂತೆ ನನ್ನ

ಮನಸ್ಸು ಜರ್ಜರಿತವಾಗಿದೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಅದು ಬಂದರವನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಶೇಖರ. ಈ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ದೂರ ಬೇಡಿರಿ. ನಾವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಹೌದು, ಆಡಿ ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಇನ್ನು ಮತ್ತೆ ಆ ಆಟವನ್ನು ಆಡುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ.

ಲಲಿತಾ— ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಪ್ರೀತಿಸದಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ. ಹೌದಲ್ಲವೆ ?

ಲಲಿತಾ— ಹೌದು.

ಶೇಖರ— ಹುಂ ಆಮೇಲೆ ಅವಿನಾಶನ ಪತ್ರ ?

ಲಲಿತಾ— ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ಅವಿನಾಶನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಲಲಿತಾ— ನೀವೇನೆಂದರೂ ನಡೆದೀತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಲೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ನೀವು ಮದುವೆಯ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೀಗಿಂದೀಗ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಈಗ ?

ಲಲಿತಾ— ಅಂದರೆ, ನಾಳೆ.

ಶೇಖರ— ನನ್ನ ಕುಂಡಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಉಚ್ಚಗ್ರಹಗಳು ಮದುವೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಲಲಿತಾ— ಅಂದರೆ ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ.

ಶೇಖರ— ಲಲಿತಾ, ಗಂಡನಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನನಗಿಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಲಲಿತಾ— ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಗುಣಗಳ ಪರಿವೆ ನನಗಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸಾರ !

ಶೇಖರ— ಹೌದು, ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪ್ರತಿಸ್ತೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ ಪ್ರತಿಸ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಆ ಹಸಿವೆಯನ್ನು ಹಿಂಗಿ ಸುವಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತ ನೀನು ಬಂದಿ'ರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಲಲಿತಾ. ನಿನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ನೀನು ಪ್ರೀತಿಯ ಗೀತೆ ವನ್ನು ಹಾಡತೊಡಗಿರುವೆ.

ಲಲಿತಾ— ನಿಮಗೆ ಈ ಹಾಡು ಸೇರದಿದ್ದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಅವಿನಾಶನ ವತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

ಲಲಿತಾ— ನನಗನಿಸಿತ್ತು, ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಸ್ವಾರ್ಥ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು

ಶೇಖರ— ಯಾರೂ ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡ ಬಾರದು ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಅವರ ಸೈಕ ಅಧಃಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ ನಾನು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹ ಮಾಡಲಾರೆ

ಲಲಿತಾ— ಅವಿನಾಶನ ಅಧಃಪಾತ ಈಮೊದಲೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಲಲಿತಾ ಅಧಃಪಾತವಾಗುವದು ಹೀನ ಕೃತ್ಯದಿಂದಲ್ಲ, ಹೀನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಂದ.

ಲಲಿತಾ— ನೀವು ಗಂಡಸರು, ಗಂಡಸರ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರು

ಶೇಖರ— ನೀವು ಹೆಂಗಸರು, ಹೆಂಗಸಿನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಶೂರರು.

ಲಲಿತಾ-- ನಾನು ಯಾರ ನಿಂದೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ವೈರಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ನಿಂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡ ಬಹುದು.

ಶೇಖರ— ಯಾರವಳು ?

ಲಲಿತಾ— ಸುಧಾ !

ಶೇಖರ— ಸುಧಾ ? ಆ ಸಾಧ್ವಿ ನಿನಗೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ?

ಲಲಿತಾ— ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನ್ನ ಮೈ ಉರಿಯು ತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ವರಿವೆಯಿಲ್ಲ ಆಗಲಿ! ನಾಳೆ ಅವಿನಾಶನ ಅಪ ಕೀರ್ತಿಯ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ನಾನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆ ಯದು. ನಮಸ್ಕಾರ. ತಿರುಗಿ ನನಗೆ ನೀವು ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವ ದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶೇಖರ— ನಿನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆ ನೀನು ರೂಪದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿದ್ದರೂ ವರ್ತನದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸಿಯಾಗಿರುವೆ ಸುಧೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಂಗಾರವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಂದಿರುವ ನಿನಗೆ ಹೆಣ್ಣೆಂದು ಯಾರು ಕರೆಯಬಹುದು ?

ಲಲಿತಾ— ಸುಧೆಯ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಅಂಧಾ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೋಗಿರ ಲಿಲ್ಲ ಅವಳು ತನ್ನ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಳು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರತ್ನದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಹುಡುಕಲಕ್ಕೆ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಶೇಖರ— ರತ್ನದ ಉಂಗುರ ?

ಲಲಿತಾ— ಹೌದು. ನೀವು ಸುಧೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿರಿ. ಅವಳಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ

ಶೇಖರ— ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಲಲಿತಾ— ಹೇಗೆ ?

ಶೇಖರ— ಆ ಉಂಗುರ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅದು ?

[ಡ್ರಾ ಅರದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಡೆಗಡು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.]

ಲಲಿತಾ— ಹೌದು, ಇದೇ ! ನಿಮಗೆ ನಾನು ಬಹಳೇ ಅಭಾರಿಯಾಗಿ ದ್ದೇನೆ.

[ಕೈ ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ]

ಶೇಖರ— ಅದು ನಿನಗೆ ಸಿಗಲಾರದು

ಲಲಿತಾ— ಯಾಕೆ ? ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವಿದೆಯೇನು ?

ಶೇಖರ—ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಕೊರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ

ಲಲಿತಾ— ಅಂದರೆ ?

ಶೇಖರ— ಇದು ನೀನು ಕಳವು ಮಾಡಿದ ಉಂಗುರ, ಲಲಿತಾ !

ಲಲಿತಾ-- ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಪಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶೇಖರ— ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಕಳ್ಳನೆಂದು ಕರೆದರೆ ಅಪಮಾನವೇನು? ನನಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಲಲಿತಾ ನನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಅವಳ ಮದುವೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಉಂಗುರವನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅವಳ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಇದೆ ಅದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮದುವೆಗೆ ನೀನೂ ಬಂದಿದ್ದೆ ಮನೆಯ ಜವಾನ ಕಳವು ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಅದರೆ ಇಂದು ಅದರ ಶೋಧವಾಯಿತು ಕಳ್ಳನೂ ಸಿಕ್ಕ

ಲಲಿತಾ— ಸುಳ್ಳು !

ಶೇಖರ— ಸುಳ್ಳೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವದೂ ನಿನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ಉಂಗುರ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿತ್ತೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇದು ಯಾರ ಉಂಗುರವೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ? ಇದು ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ರತ್ನದ ಉಂಗುರವಿದೆ, ಲಲಿತಾ. ಪೊಲೀಸರು ಇನ್ನೂ ಇವರ ಶೋಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಲಲಿತಾ— ಈಗ ನೀವೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಿರಿ ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ— ನಾನು ಈ ಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿ ಜವಾನನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ ಅವನು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ

ಲಲಿತಾ— ಪೊಲೀಸರೆ ?

ಶೇಖರ— ಆಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟ್, ಸೆರೆಮನೆ—ನಿನ್ನ ಈ ಬಾಳಿನ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮುಕ್ತಾಯ.

ಲಲಿತಾ— ನೀವಿಷ್ಟು ದುಷ್ಟರಿರಬಹುದೆಂದು ನನಗನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೂ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಬೈಗಳಿಂದ ನನಗೇನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ? ನಾನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ, ಜವಾನನನ್ನು.

ಲಲಿತಾ-- ಬೇಡ, ಬೇಡ, ಶೇಖರ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ಶೇಖರ-- ಅವಿನಾಶನ ವತ್ರ.

ಲಲಿತಾ-- ಅವಿನಾಶನ ವತ್ರ ? ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ನಮಯ ಕೊಡಿರಿ.

ಶೇಖರ-- ಇಲ್ಲ, ವತ್ರ !

ಲಲಿತಾ-- ಅದು ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ-- ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಡ. ಅದು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದೆ. ಈಗಿಂ ದೀಗ ಅದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ--

[ಲಲಿತಾ ಪತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ ಶೇಖರ ಅದನ್ನು ಓದಿನೋಡಿ]

ಶೇಖರ-- ಇದೇ ಏನು ?

ಲಲಿತಾ-- ಹೌದು

[ಶೇಖರ ಅದನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ]

ಶೇಖರ-- ಅವಿನಾಶನ ಜೀವನವೀಗ ನಿಷ್ಕಲಂಕವಾಯಿತು.

ಲಲಿತಾ-- ಶೇಖರ, ನನಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಕು.

ಶೇಖರ-- ಒಳ್ಳೆಯದು. [ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ]

[ಲಲಿತಾ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಸುಧಾನ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬ್ಲೋಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಶೇಖರ-- [ಪ್ರವೇಶಿಸಿ] ಹಿಡೀ ನೀರು.

ಲಲಿತಾ-- [ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತ] ಈಗ ನಿಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತಲ್ಲವೆ, ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ-- ಹೌದು. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಪಾರಾದನಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ.

ಲಲಿತಾ-- ಆದರೆ ಗೆಳೆಯನ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಕಟವಲ್ಲ ನಿಕ್ಕಳು, ಪಾವ !

ಶೇಖರ-- ಅಂದರೆ?

ಲಲಿತಾ-- ಇನ್ನು ನಾನು ಸುಧೆಯ ಮೇಲಿನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹ ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕೃತ್ಯ ಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸುಧೆಯು ನಿಮಗೆ ಬರೆದ ಪ್ರೇಮಪತ್ರದಿಂದ ಅವಿನಾಶರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಗೆಳೆಯನ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ .

ಶೇಖರ-- Shut up ! ಏನಂತೀ ಲಲಿತಾ ?

ಲಲಿತಾ-- ನೀವು ಓದಿಲ್ಲವೇ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು, ಇಕಾ, ನಾನೇ ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ .

ಶೇಖರ-- ಲಲಿತಾ, ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡು.

[ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ]

ಲಲಿತಾ-- ದೂರ ಸರಿಯಿರಿ [ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾಳೆ] ಜವಾನ, ನನಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಆಗಲಿ . ನಮಸ್ಕಾರ, ಶೇಖರ

[ಶೇಖರ ಸ್ತಂಭಿತನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ಪರದೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ]

*****

ದೃಶ್ಯ ೪

[ಅವಿನಾಶನ ಮನೆ. ದಿನಾಣಿಯಾನೆ. ಸಮಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ]

[ಶೇಖರ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ.]

ಶೇಖರ-- ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನೋ? ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ ಒಬ್ಬರ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲ ನನಗಂತೂ ಇನ್ನು ತಡೆಯುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ನನ್ನ ತಲೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿದೆ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾರುವ ಹುಡುಗನ ಹಾಗೆ ಒದರಿ ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನಾಲಗೆ ಒದ್ದಾಡತೊಡಗಿದೆ.

[ಕಾಸೀಮನ ಪ್ರವೇಶ]

ಶೇಖರ— ಯಾಕೋ, ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಹೋಗಿದ್ದಾರ ?

ಕಾಸೀಮ— ನಾಹೇಬರು ಆಸೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶೇಖರ— ಬಾಯಿಯವರು ?

ಕಾಸೀಮ— ಈಗ ಬರಬಹುದು ಚಿಕ್ಕ ಬಾಯವರು ಈಗ ಬಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಖೋಲಿವಳಗ ಇದ್ದಾರಿ

ಶೇಖರ— ಅಂತೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾಂಗ ಅಯ್ಯ

ಕಾಸೀಮ— ರಾಮರಾಯರು ಇದೀಗ ಬಂದು ಲಾಯಬ್ರರಿಗೆ ಹೋದ್ದಾಂಗ ಕಾಣಸ್ತದೆ

ಶೇಖರ— ಬಹಳ ನೆಟ್ಟಗಾಯ್ತು ನೀ ಆಕೆ ಹೋದರೆ ನಾ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀನಿ ಅಂತ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡ.

ಕಾಸೀಮ— ಇಲ್ಲರಿ.

ಶೇಖರ— ತಂದೆಯಿಂದ ಮಗ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಇರಬಹುದು ಅಷ್ಟು ವಸನ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗತದೆ.

ಕಾಸೀಮ—ರಾಮರಾಯರು ಇಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ್ದಾರಿ.

ಶೇಖರ— ಧೈವದ ಎದುರು ನಾವು ಬಾಗಲೇಬೇಕು.

ಕಾಸೀನು— ನಾನು ಹೋಗತೇನಿ.

[ರಾಮರಾಯರ ಪ್ರವೇಶ]

ರಾಮರಾಯ— ಬೆಳಗಾದ ಕೂಡಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ನಿಮಗಂತೂ ನೇಳೆಯ ಮಹತ್ವ ಇಲ್ಲ. ಹೆಂಗನರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಳಿ ತೊಡುವಂತೆ ನೀವು ಗಡಿಯಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅಷ್ಟೆ

ಶೇಖರ— ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಯಾರವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಗಡಿಯಾರವಾಗಬಾರದು

ರಾಮರಾಯ— ನೀವು ಗಡಿಯಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಂಗಡಿಗೆ ಒಯ್ದು ರಿವೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಯಾದರೂ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಆಗದ ಮಾತಿಗೆ ಏತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಾನು ನನ್ನ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವಿರೇನು ?

ಶೇಖರ— ನೀವು ಹೋದಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮದುವೆಯ ವಿಚಾರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಳಕಿತ್ತು ಓಡಿಬಿಟ್ಟಿವೆ

ರಾಮರಾಯ— ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು ಆದರೆ ಬರಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮದುವೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮದುವೆಯೆಂದರೆ ವಿಚಾರವಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಅವಿಚಾರವೆಂದು

ರಾಮರಾಯ— ನಾಯಿಯ ಬಾಲದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಲಗೆಯೂ ಡೊಂಕಾಗಿದೆ

ಶೇಖರ— ನಾಲಗೆ ಡೊಂಕಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾತು ಡೊಂಕಾಗಿಲ್ಲ “ಕಚ್ಚಿನ ಗಣಿ ದೊಂಕು, ಅದರ ಹಾಲು ಡೊಂಕೆ”

ರಾಮರಾಯ— ಛೇ ! ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ಹಾಗೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳೆಬೇಡಿರಿ, ಕಾಕಾಸಾಯೇಬ! ನಿಮಗೆ ನಾನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಸಂಜೆಯಾಗುವದರೊಳಗಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೇನೆ

ರಾಮರಾಯ— ಶಾಬಾಶ! ನಿಮಗೆ ನಾಳೆ ಮುಂಜಾನೆಯ ವರಿಗೆ ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಅಷ್ಟಾದರೆ ಒಂದೇ ಯಾಕೆ, ಹತ್ತು ಮದಿವೆಗಳನ್ನು ರರಾಯಿಸಬಹುದು.

ರಾಮರಾಯ— ಒಂದರ ಬೆಳಕಂತೂ ಬೀಳಲಿ. ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣಂತೆ. ನೀವು ಇಂದಿನ “ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ”ವನ್ನು ಓದಿದ್ದೀರೇನು?

ಶೇಖರ— ಛೇ, ಛೇ, ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಒಂದೂ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ.

ರಾಮರಾಯ— ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಂದಿಗೆ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ್ಲಿ ಅಂತೂ ನೀವು ಆ ಪತ್ರದ ಅಗ್ರಲೇಖವನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ನಾನೇನು ಮಾತಾಡಬೇಕು?

ಶೇಖರ— ಖರೇ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಓದುವದಿಲ್ಲ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

ರಾಮರಾಯ— ನಿಮ್ಮ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವರು ನೀವು ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಂಬಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಅದಿರಲಿ, “ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ”ದ ಅಗ್ರಲೇಖದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ?

ರಾಮರಾಯ— ಅಂದರೆ ಓದುವ ಲವಲವಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೇಳುವ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಇಂದಿನ ಅಗ್ರಲೇಖವೆಂದರೆ ಅವಿನಾಶರನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವ ಸ್ತುತಿಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರ ನೆನಪಾಯಿತಂತೆ!

ಶೇಖರ— ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ? ಯಾರಿ, ಇವ? ಕ್ರಿಕೆಟ ಆಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ ಆ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿನೇ ಏನು ಮತ್ತೆ?

ರಾಮರಾಯ— ಛೇ, ಛೇ, ಛೇ! ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕಂತೂ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಹ್ಯಾಂಗರಿ ನೀವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪಾಸಾದಿರಿ?

ಶೇಖರ — ಸರ್ವಜ್ಞಕರನು, ಸ್ವರ್ಗೀಯನು ಎಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮಾನವನಾದವನು, ನಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿ, ಸಂಪದವನ್ನು ಇರಲಿ, ಅವಿನಾಶನೇನು ಆ ನನಸುಭಾರತ ಕಲ್ಪನೆಯೇ? ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಯೇನು?

ರಾಮರಾಯ — ಅವಿನಾಶರು ಈ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು. ಇಂತಹ ಬಹುದೇ? ಅವರು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅದ್ಭುತ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಿಸಿದರು. ಇವರ ಈ ಭಾಷಣದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ವರೆಗೆ ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ. “ಭಾರತದ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ತರುಣ ನಾಯಕರಾದ ಅವಿನಾಶರು - ಗಂಭೀರವಾದ ಯವರ ಲಕ್ಷಣ, ಸುರೇಂದ್ರನಾಥರ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ, ನೆಹರೂ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆ, ರಾಜಾಜಿಯವರ ಜಾಣ್ಮೆ—ಎಲ್ಲವೂ ಅವಿನಾಶರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿ ವಯೋ ವಿನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಭವ್ಯವಾಗಿರುವ ಅವರ ಸೃಷ್ಟಿ.” ಯಾವುದೇ ವರ್ತಮಾನವೂ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ — ಧೀ, ಧೀ. ಅದಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ನಾನವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವರಂಜನವೆಂದ ನನಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬನೇನಾಗಿತ್ತು.

ರಾಮರಾಯ — ನೀವು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನನಗೆ

ಶೇಖರ — ನಿಮ್ಮ ಅರಾಭಂಗ ಮಾಡಿದೆ ನಾನು ನನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರುವವರು ಅತ್ಯಂತ ಕುಶಲಗ್ರಹಣೀಯ, ಸರಾಗಳು, ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮೂಢರಾಗಲಿ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸುಖೋಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ, ಗ್ರಾಹಿಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪು (ಭೋಗವಾಗುವಂತೆ) ಸುಖೋಪಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಮೃದ್ಧತೆ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯರನ್ನು ದೊರೆಯಲಾರದು.

ರಾಮರಾಯ — ನೀವುಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಯರನ್ನು ದೊರೆಯಲಾರದು. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಅಲಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕಾಡುವುದೇ ನಿಮ್ಮ

ಸುವರ್ಣಮಧ್ಯವಾಗಿದೆ [ಒಪ್ಪಲೆ] ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಮುಂದಾನ್ವ ಯಾಕೆ ಮದುವೆ ಆಗಬಾರದು! ಅವಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸೊಸೆಯಾಗಬಹುದು.

ಶೇಖರ— ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ, ನೀವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಂಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಒಡೆದು ಹೇಳಿದಿರಿ ನಾನು ಅವಳನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಮರಾಯ— ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಿಂದೀಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿಂದ ತಳ್ಳಿಬಿಡಿರಿ ಅವಳು ನಿಮ್ಮಂಥ ನಿರುಪಯೋಗಿ ಮನುಷ್ಯನೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿ ಬಹಳ ಹುಶಾರಾಗಿ ದ್ದಾಳೆ

ಶೇಖರ—ಹುಡುಗಿಯರು ಎಷ್ಟು ಹುಶಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮತಿಹೀನರೆಂದೇ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು

ರಾಮರಾಯ—ಅವಳ ಕೈಹಿಡಿಯುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ ಅವಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿದರ ನಾನಂತೂ ಅವಳು ಮೂರ್ಖಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ

ಶೇಖರ-- ನನ್ನೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗುವದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಅವಳೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿಯಿದ್ದ ಹೆಂಗಸು ಗೆಳತಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಹೆಂಗಸು ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಇದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ತತ್ವವಾಗಿರುವುದು ಅದೋ ಅವಳೇ ಬಂದಳು.

[ಮಂದಾ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ]

ಮಂದಾ-ನಮಸ್ಕಾರ, ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ! [ಶೇಖರನನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡ ಹಾಗೆ] ಕಲ್ಲಳಿಯ ಗೌಡರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂತನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಮರಾಯ— ಟೆನಿಸ್ಸಿಯ ಭೂತವೊಂದು ಅವನ ಜನ್ಮ ಹತ್ತಿದೆ ಯಲ್ಲ!

ಶೇಖರ-- ಮಂದಾ, ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ .. ..

ಮಂದಾ—[ಅವನ ಮಾತನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ] ಹೌದು, ಟೆನಿಸ್ಸಿ ಕಾಯದೇದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯಂತೆ ಅವರಿಗೆ

ಶೇಖರ— ಮಂದಾ, ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ ನನಗೆ

ಮಂದಾ— ಇಂದಿನ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣ ಎಷ್ಟು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ
ಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು

ರಾಮರಾಯ— ಸರಕಾರದ ಧೋರಣ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ಮಂದಾ,
ಹೊಲದ ಮೇಲಿನ ಗೌಡರ ಒಡೆತನ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ

ಶೇಖರ— (ಕೂಗಿ) ಮಂದಾ

ಮಂದಾ— ಓಹೋ, ನೀವೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೀರೇನು? ಆದರೆ ನಿಮ್ಮೊ
ಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ಮಾತಿಗೆ ಕಾರಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಮಂದಾ?

ಮಂದಾ— ಮಾತನಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ
ಸಂಜೆಗೆ ಅಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಬೆಳಗಾಗುವ ಮೊದಲು ಮರೆಯುವಂಥ ಮನಸ್ಸು
ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಇರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು

ಶೇಖರ— ಎಷ್ಟೊತ್ತಾಯಿತು, ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ
ಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ

ಮಂದಾ— ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಂಜಾನೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರೇಂದು
ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ, ಬರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಒಂದು ಕುಂಟು ನನ ಬೀರಿಸಿರ
ಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ನನಗೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಎದ್ದು ಸುಳ್ಳಾ
ಗಿರುತ್ತದೆ

ಶೇಖರ— ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನೆನಪಿಲ್ಲ, ಮಂದಾ, ಆದರೆ ಕಾರಣ
ವಾಗಿದೆ.

ಮಂದಾ— ನಿಮ್ಮ ಮಾತೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ

ರಾಮರಾಯ— ಖರೇ ನೋಡು, ಮಂದಾ, ನಾನು, ಜರೂರಿವರ
ಮಾತೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ

ಮಂದಾ— ಕಾಕಾಸಾಯೇಬ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೂ ಇವರ
ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ? ನೀವು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಯಾರೂ
ಹೇಳಲಾರರು. ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಬೇವು ಬೆಳೆದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ನೀವು ಇವ
ರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ?

ರಾಮರಾಯ—ಕಲ್ಲು ಸೀಳಿ ನೀರು ತೆಗೆಯಬಹುದು, ಉಸುಕು ಹಿಂಡಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಡತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವದು ಸರ್ವಧಾ ನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮಂದಾ !

ಮಂದಾ—ಅದೂ ಖರೆ, ಸ್ವಭಾವೋ ದುರತಿಕ್ರಮಃ ಅಂತ ಹೇಳುವದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ

ಶೇಖರ—ನಾನಿಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಸಂತಿಷ್ಟೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಮರೆತಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ

ರಾಮರಾಯ—ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಏನು ಆಡುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೂ ಬರಲಿ !

ಶೇಖರ—ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ನನಗಿಲ್ಲ. ಏದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಹಂಕಾರ ಬೆಳೆದೀತೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ನನಗಿದೆ.

ರಾಮರಾಯ—ನಾಯಿಯ ಬಾಲ ದೊಂಕು ಮಂದಾ, ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ನನಗೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವಿದೆ.

[ರಾಮರಾಯರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ]

ಶೇಖರ—ಮಂದಾ, ನಿನೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಂದಾ—ನಿಮ್ಮ 'ಸ್ವಲ್ಪ' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಕೆಳಗೆ ನಾನು ಗೆರೆಯನ್ನೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ

ಶೇಖರ—ಜೀಷ್ಠ ಸಾಕುಮಾಡು, ಮಂದಾ, ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರಳಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು.

ಮಂದಾ—ಎಂಥಾ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವದು?—ನನ್ನ ಮದುವೆಯೆ ?

ಶೇಖರ—ಹೌದು, ನಿನ್ನ ಮದುವೆ, ನನ್ನ ಮದುವೆ—ಸಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮದುವೆ !

ಮಂದಾ—ನನ್ನ ಇಂದಿನ ಗ್ರಹಗಳ ಗತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮದುವೆಯ ಮಾತನ್ನೆತ್ತಿದವರಲ್ಲಿ ನೀವೇನೂ ಮೊದಲನೆಯವರಲ್ಲ.

ಶೇಖರ—ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಮೂರ್ಖ ಯಾರು?

ಮಂದಾ— ಕಲ್ಲುಳ್ಳಿಯ ಗೌಡರು ಅವರ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬರುವದಿಲ್ಲವಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಅಡುವ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದಲೇ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ಭರವಸೆ ಅವರಿಗಿದೆ ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗಿ ರಾಜ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನೇರಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ

ಶೇಖರ— ನೀನು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆ?

ಮಂದಾ— ನಾನೇನು ಹೇಳಿರಬಹುದು?

ಶೇಖರ— “ತಥಾಸ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು

ಮಂದಾ— ನಾನು ಅವರಿಗೆ “ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ

ಶೇಖರ— ನೀನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ, ಮಂದಾ

ಮಂದಾ— ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ

ಶೇಖರ— ನನಗೆ “ಇಲ್ಲ” ಅಂತ ಹೇಳಿ

ಮಂದಾ-- ಇಲ್ಲ, [ನಸುನುಚಕೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಇ ಬಟ್ಟೆ ಜಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತ] ನಿಮಗೆ ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ

ಶೇಖರ— [ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿದು] ಮಂದಾ! ಇಂದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಂತಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನೆಂಬ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅದೊಂದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಆದರ್ಶವೆನಿಸುತ್ತದೆ

ಮಂದಾ— ನಿಮಗೆ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ ಪದವಿಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು, ಅಂತೀನಿ. ನಾನೊಬ್ಬ ಹುಚ್ಚಿಯಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆಂಬುದು ಜಗ ಜ್ಞಾಪೀರವಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಅರಿವೂ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಸುಧಕ್ಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

[ಸುಧಾಸ ಪ್ರವೇಶ]

ಸುಧಾ — ನೀವು ಯಾವಾಗ ಬಂದಿರಿ ?

ಮಂದಾ— ಅವರು ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಮಹತ್ವದ ಮಾತು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆಯಂತೆ! ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. [ಮುನ್ನ ಶೇಖರನಿಗೆ] ಒತ್ತಲವಲ್ಲ ನಾನು ಮಾಹಿನ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತೇನೆ

ಶೇಖರ— ಅಜ್ಞಾ! [ಮಂದಾ ಹೋವಮೇಲೆ, ಸುಧೆಗೆ] ಹೌದು, ನಿಮಗೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಸುಧಾ— ನೀವು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಿ? [ಕೋಪನಮೇಲೆ ಕುಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ] ನಿಜವೇ, ಶೇಖರ? ಎಂಥಾ ಅನಂದದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ? ನೀವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಾನಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶನನ್ನು ಒಂದು ಸಂಕಟದೊಳಗಿಂದ ಕಾರುಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಸುಧಾತಾಯಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ದೂಡಿದೆ.

ಸುಧಾ— ನನ್ನನ್ನು? ನನ್ನನ್ನು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ದೂಡಿದಿರಾ? ನನಗರ್ಧನಾಗಲಿಲ್ಲ ಶೇಖರ.

ಶೇಖರ— ನೀವು ನಿನ್ನೆ ಇಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರಿ. ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ಕಳವು ಮಾಡಿದಳು.

ಸುಧಾ— ಇಷ್ಟೇ ಹೌದಲ್ಲೋ? ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಟವೇನಿದೆ? ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವವಳಿದ್ದಾಳೆ ಅವಳು?

ಶೇಖರ— ಸುಧಾತಾಯಿ, ನಿಮಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಿ? ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಅವಳು ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ .. ..

ಸುಧಾ— ಏನು, ನೀವು ಅನ್ನುವುದಾದರೂ ಏನು?

ಶೇಖರ— ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಶಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಹುದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ.

ಸುಧಾ— ಅದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಅವರು ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದ ಸಲ್ಲದ ಸಂಶಯವನ್ನು ತಾಳುವದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಶೇಖರ, ನೀವು ಅವಿನಾಶರ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯರು, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ರುದ್ಧ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ.

ಶೇಖರ— ಹೌದು, ಆದರೆ.... ..

ಸುಧಾ— ಆ ಸತ್ರ ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು, ಶೇಖರ ? ನೀವೇನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಇದನ್ನು ?

ಶೇಖರ— ನಿಮ್ಮ ಸತ್ರ ಬಂದಮೇಲೆ ನೀವು ಬರಬಹುದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಆಚಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ— ಯಾರಾದರೂ ಹೆಂಗಸರು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಒಳಗಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸು ಅಂತ. ಆದರೆ ನೀವು ಬರಲಿಲ್ಲ, ಲಲಿತಾ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಒಳಗಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವಾಗ ಅವಿನಾಶ ಬಂದ. ನಾವು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಳಗೆ ಏನೋ ಬದ್ಧ ಸವಳವಾಯಿತು ಅವಿನಾಶನು ಒಳಗಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ ನನಗನಿಸಿತು, ನೀವೇ ಅಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು. ಅವನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ. ಆಮೇಲೆ ಲಲಿತಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಕೈಯಿಂದ ನಾನು ಅವಿನಾಶನ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಲಲಿತಾಬಾಯಿ ನನ್ನ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಗಲಿ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ತಾಯಿ

ಸುಧಾ— ಇದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗ, ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ— ಆಗ ರಾತ್ರಿಯ ಹನ್ನೊಂಕು ಗಂಟೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಸುಧಾತಾಯಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಸುಧಾ— [ಭೀತಿಯಿಂದ] ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂಕು ಗಂಟೆಗೆ ನೀನು ನನ್ನ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆ ? ನೀವು ನನ್ನ ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯನ್ನಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆ ? ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ, ಶೇಖರ ?

ಶೇಖರ— ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಬೇಕು.

ಸುಧಾ— ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಶೇಖರ, ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವಧಾ ತಿಳಿಸಲಾರೆ.

ಶೇಖರ— ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಸತ್ರವಾದರೂ ಅವನ ಕೈಗೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ

[ಅದ್ವರಣ ಅವಿನಾಶ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಗುವುದು]

[ನಿರಂತರ ಸ್ವರವೇರಿಸುತ್ತಾನೆ.]

ಶೇಖರ— ಇನ್ನೇನೂ ಉಸಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಸುಧಾನಾಯಿ

ಸುಧಾ— ಅಯ್ಯೋ, ನಾನಿನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

ಅವಿನಾಶ— [ಆನಂದದಿಂದ] “ನಿಮ್ಮ ಹೊರನಾಗಿ ನನಗೆ ಬೇರೆಯಾರ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ—ಸುಧಾ” ಸುಧಾ, ನಿನ್ನ ಈ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಓದಿ ನಾನು ಸಾವಿರ ಮೈಲುಗಲಾಚೆಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಧಾ, ನೀನು ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರುವೆಯಾ ?”

[ಶೇಖರ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.]

ಸುಧಾ— ಹೌದು, ಅವಿನಾಶ !

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ಇದರಿಂದ ನನಗೆಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಿ ? ನಾನಿನ್ನು ಸಮಾಜಬಾಹಿರನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದಿದ್ದರೆ ನನಗಿನ್ನೇನೂ ಬೇಡ.

ಸುಧಾ— ನೀವಿನ್ನು ಹೆದರುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ ! ಶೇಖರರು ಲಲಿತಾಬಾಯಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದು ಹರಿದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ

ಅವಿನಾಶ— ಹರಿದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ? ನಿನಗದನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?

ಸುಧಾ— ಶೇಖರ, ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಅವಿನಾಶ— ಹಾಂ, ನಾನಿನ್ನು ಮುಕ್ತನಾದೆ ದುಃಖದಂತೆ ಸುಖವೂ ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು ನನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳುಗಡ್ಡೆಗಳು ಹೊರಟಿರುವ ಭೂತವೊಮ್ಮೆ ತೊಲಗಿತು. ಎಲ್ಲದ್ದಾನೆ, ಶೇಖರ ?

ಸುಧಾ— ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿರಬೇಕು.

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು ಆ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅದುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ದೈವ ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮೃತ್ಯುಪತ್ರ ಬರೆಯತೊಡಗಿದೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿತ್ತು

ಸುಧಾ— ಆದರೆ ಆ ಭಾಷಣ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಬಹುದು

ಅವಿನಾಶ— ಆ ಯಶಸ್ವಿನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಸುಧಾ ! ನನ್ನ ವಾಸದ ಕುರಾವೆ ಸುಟ್ಟು ಬೂಕಿಯಾಯಿತು, ಆದರೆ ಅದರ ಸೆಸ್ಯಾ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆರದ ಉರಿಯಾಗಿ ಧಗಧಗಸತಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಜನರನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಲಾರೆ ಸುಧಾ, ಈ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನನಗನಿಸತೊಡಗಿದೆ.

ಸುಧಾ— ಹೌದೇ ? ನನಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಪದದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ನೀವು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ— [ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಆಮೇಲೆ] ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ತ್ಯಾಗ ! ನನ್ನ ರಕ್ತ ಮಾಂಸಗಳಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿದ ಈ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಮುರಿಯಲಿ ? ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ನಾಸ ನಾ, ಅವಿಶ್ರಾಂತ ದುಡಿತದ ಪುತೀಕವಾಗಿದ ನನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಸಾಧನೆ ಫಲವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತ್ಯಜಿಸಲಿ ?

ಸುಧಾ— ಇದು ನಿಮ್ಮ ವಾಸದ ಫಲವಾಗಿದೆ, ಅವಿನಾಶ ! = ಇದೇ ದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಬದುಗದೆಯಾಗಲೇಬೇಕು

[ಅವಿನಾಶ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತು ತಿರುಗಿ ಹೋದನು.]

ಅವಿನಾಶ— [ಸುಧಾಳ ಸುತ್ತಿರ ಕೂತುಕೊಂಡು] ಅಗಲ ಸುಧಾ, ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಲಿಫ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ದ್ದರೆ, ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ರಮ್ಯವಾದ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನೀನು ಈ ನಗರದ ಪೈಭವವನ್ನು ತೊರೆದು ನನ್ನೊಡನೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಸುಖವಿಂದು ಇರಬಲ್ಲೆಯಾ ?

ಸುಧಾ— ಹೌದು, ಇರಬಲ್ಲೆ !

ಅವಿನಾಶ— ನನ್ನ ನಿಜವಾದವಾಗಿ ನೀನು ಕಷ್ಟ ಕಸುಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಮುಳುಗುವಾಗಲಿಕ್ಕೆವೆ ?

ಸುಧಾ— ಇಲ್ಲ; ಸತ್ತದಿಂದ ಸಿಗುವ ಸಮಾಧಾನ ಸಲ್ಲದ ಮಹತ್ವ

ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ ! ಕಾಪದ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹ ತರನುನೆಗಿಂತಲೂ ಪುಣ್ಯದ ಗುಡಿಸತಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗವಿವಿಧವೆಂದು ನಾನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ನೀನು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯೇ, ನನ್ನನ್ನು ಮೋಹದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವ ದೇವಿಯಾಗಿರುವೆ !

[ಶೇಖರನ ಪ್ರವೇಶ]

Thank you very much, ಶೇಖರ ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಎಂದಿಗೂ 'ಕುಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯಂತೂ ನನಗೆ ಈ 'ಕುಣದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಇದೆ, ಅವಿನಾಶ, ನೀನು ನನ್ನ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪು ಕೊಟ್ಟರೆ—

[ರಾಮರಾಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ]

ಬಂದಿರಾ, ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ರಾಮರಾಯ— Congratulations, ಅವಿನಾಶ ! ನಿನ್ನ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಸಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ ನಾನೊಂದು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಸುಧಾ— ಆನಂದದ ಸುದ್ದಿ ?

ರಾಮರಾಯ— ಉದ್ಯೋಗದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಅನುಸಾರರು ಇನ್ನು ಪ್ರಾಂತದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಧಾ }
ಅವಿನಾಶ } —ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ?

ರಾಮರಾಯ— ಹೌದು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ! ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಷ್ವಿಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಮತಭೇದಗಳು ವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ ನಿನ್ನ ಅದು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರೋ ಏನೋ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದರಂ ? ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವಿನಾಶರ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಶ್ಚಯ

ವನ್ನು ವಾರ್ತೆ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನೇ ರೆಗಿಡು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅವಿನಾಶ— [ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದದಿಂದ] ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ!

ರಾಮರಾಯ— ಸಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸದೆಯಜೀಕೆಂದು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅವಿನಾಶ— ನನಗಿನ್ನೂ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಗರಾಗುವಾಗಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಎಂಟುಕರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ರಾಮರಾಯ— ಅದರೆ ಆಗಿನ ನಿನ್ನ ವಿರೋಧಕ್ಕಿಂತ ಸಿನ್ನಿಗಿಳಿಯ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನ ತತ್ವನಿಷ್ಠೆ, ನಿನ್ನ ರ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ, ನಿನ್ನ ಸಾಧಾರಣ ಮನಸ್ಸು, ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಜನರನ್ನು ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿತು. ನಿನ್ನ ಗಿದ್ದ ವಿರೋಧವೆಲ್ಲ ಮಂಜಿನಂತೆ ಕರಗಿಹೋಗಿದೆ. ಅವಿನಾಶ, ನೀನಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನನಾಯಕನಾಗುವೆ.

[ಅವಿನಾಶ ಪತ್ರವನ್ನೋದುತ್ತವಾಗ, ಶೇಖರನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ]

ನೀವ್ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ? ಅವಿನಾಶರನ್ನು ಒಂದು ಗುಣವೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ!

ಶೇಖರ— ಹೌದು, ಅಂತಹ ಗುಣಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ - ಅವರ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲ, ದುರ್ಗುಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದವನಾಗಿರಬೇಕು.

ರಾಮರಾಯ — ನಾಯಕರು ಬಾಲ ದೊಂಕು ಎಂಬುದೇನೂ ಸ್ವಲ್ಪ.

[ಅವಿನಾಶನು ಆನಂದದಿಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊರೆದ.]

ಅವಿನಾಶ — ರಾಮರಾಯರ, ಸಿಮ್ಮ ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗುವುದು. ಆಗ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವರು? [ಅಕ್ಕರದಿಂದ ನಗುತ್ತಾ] ದೃಷ್ಟಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅವನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ .. ರಾಮರಾವ್, ನನಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ

ನುನದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಾನು ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಮರಾಯ—[ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ] ಏನು ? ಶುದ್ಧ ಯಮೇಲೆ ಇರುವಿರೇನು? ತಲೆ ಕೆಟ್ಟವರ ಹಾಗೆ ಏನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ! ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ, ಅವಿನಾಶ ನಿಮ್ಮ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗಂತೂ ತದೆಯಲಾರದಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಸುಧಾ ಕೇಳಿದಿಯೇನು, ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಮಾತನ್ನು ?

ಸುಧಾ— ಹುಂ. ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ ಅವರು ಹೇಳುವದೇ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ

ರಾಮರಾಯ— ಏನು ?—ಕತ್ತಿ ಇದ್ದೀರಿ, ಕತ್ತಿ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶರ ಈ ಮನೋಭೈರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಸದದ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದರ ತ್ಯಾಗದಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ನ್ನನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಅವಿನಾಶ— ನಾನು ಈಗಲೇ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ

[ಅವಿನಾಶ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.]

ರಾಮರಾಯ-- ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಈಗ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ

ಶೇಖರ— ನೀವು ಹಿತ್ತಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ರಾಮರಾಯ— ಯಾಕೆ, ನಿಮಗೂ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯತೇನು?

[ರಾಮರಾಯ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.]

ಶೇಖರ— ಸುಧಾತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಕೊನೆಯ ಅಂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಮರೆತು ಲಲಿತೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರ ಅರಿವು ನಿಮಗಿದೆಯೇ ? ಲಲಿತೆಯನ್ನು ನೀವು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದಿರಿ ಆದರೆ ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ರೂಪದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಸುಧಾ— ಶೇಖರ, ನೀವು ಅನ್ನುವುದಾದರೂ ಏನು ?

ಶೇಖರ— ಲಲಿತಾ ಇಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು? ಅವಿನಾಶನನ್ನು ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವದೇ ಅವಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ್ದೀರಿ. ಯಶಸ್ವಿನ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಶಿಖರದ ಮೇಲಿಂದ ನೀವು ಅವಿನಾಶನನ್ನು ಆಳವಾದ ಕಂದರದಲ್ಲಿ ನೂಕಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ.

ಸುಧಾ— ನಾನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಶೇಖರ?

ಶೇಖರ— ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗಂಡನ ಬೆನ್ನೆಲುಬನ್ನೇ ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜಕಾರಣವೇ ಅವನ ಕರ್ತೃತ್ವದ ಕೃತ್ಯ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಡಿರಿ, ಸುಧಾತಾಯಿ. ಅವನು ಎಂದೋ ತಪ್ಪು ಇಟ್ಟು ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಇಡು, ಸುಧಾಕರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ.

ಸುಧಾ—

ಅದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನನ್ನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ! ಅವರೇ

ಶೇಖರ— ಯಾಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ತಾನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿದೆ ಅವನಿಗೆ. ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವದ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದಾನೆ.

ಸುಧಾ— ಶೇಖರ, ನನಗೇನೂ ತೋಚದಂತಾಗಿದೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ನೀವೇ ಹೇಳಿರಿ.

ಶೇಖರ— ಅವಿನಾಶನು ಈಗ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರವನ್ನು ಹುಡುಗಾಕಿರಿ. ಅವನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುವಂತೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಡು ಸಿರಿ. ಅವನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವನ್ನು ಮರೆತು, ಭೂತಕಾಲವನ್ನೇ ಹೊಳಿಬಿಟ್ಟು, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸುಂದರವಾದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ. ರಾಜಕಾರಣದ ಸನ್ಮಾಸವೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ.

[ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಿನಾಶ ಬರುತ್ತಾನೆ.]

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ಓದಿನೋದು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು.

[ಸುಧಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಹುಡುಗಾಕುತ್ತಾಳೆ.]

ಅವಿನಾಶ— ಇದೇನು, ಸುಧಾ, ಇದೇನು ಮಾಡಿದೆ?

ಸುಧಾ— ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗಿಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶ! ನೀವು ಗರುಡನ ಹಾಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಬೇಕು ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಬಾರದು ಕರ್ತೃತ್ವವೇ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನ, ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಮರಣ

ಅವಿನಾಶ— (ಆನಂದದಿಂದ) ಸುಧಾ, ಸುಧಾ!

ಸುಧಾ— ನೀವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗಿಲ್ಲ. ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಧಾ, ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ನನಗೆ ಬಾಯಿಯಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದೇವರ ನೀನು

ಸುಧಾ— ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ~~ಏನು~~ ಶ್ರಮ ಅಥವಾ ಯಾರವಳು, ನನಗಿಲ್ಲ!

ಅವಿನಾಶ— ನಿನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ? ಈಗ ಸಾಹೇಬರು ಬಂದರಲ್ಲ, ಆಗ ನೀನು ನನಗೇನೋ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿತ್ತು, ಕೇಳು

ಶೇಖರ—ನಾನು ಮತ್ತು ಮಂದಾಕಿನಿ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ- ನಿನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯಿದ್ದರೆ!

ಸುಧಾ— ನಾನು ಅವನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ; ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು

ಅವಿನಾಶ— ಆದರೆ ಈ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಶೇಖರ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ನೀನು ಲಲಿತಾ ಯುವೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ . . .

ಶೇಖರ— ಅದು ಸುಳ್ಳು.

ಅವಿನಾಶ— ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಡ, ಶೇಖರ. ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದ್ದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ?

ಸುಧಾ— ಅವಿನಾಶ, ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತಾ ಇದ್ದದ್ದು ಶೇಖರರಿಗೆ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಹೆಂಗಸಿನ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

ತಪ್ಪಿದ ಹೆಜ್ಜೆ

ಅವಿನಾಶ— ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು? ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತು ?

ಸುಧಾ— ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಭಾಸಿದ್ದರು ನಿನ್ನ ನಮ್ಮ ಜಗಳವಾದ ನಂತರ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಕಳಿಸಿ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನನಗೇನನಿಸಿತೋ ಏನೋ, ನಾನು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಶೇಖರ— ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ಸುಧಾ— ಅದನ್ನು ಲಲಿತಾ ಕಳವು ಮಾಡಿದಳು.

ಅವಿನಾಶ— ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದಳು—ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಪತ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಸಹಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದಿ ಅದು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾ— ನಾವೀ ಒಬ್ಬರಿನ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು!

ಅವಿನಾಶ— ಆದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯ ಬರುವದು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಸುಧಾ— ಕೊಂಡಿರಿ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಅದು ನನಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ? ನೀವರನ್ನು ನನಗೇ ಕೋರಿ ಬೇಕು.

ಸುಧಾ— ಇಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಂದಾರಿನಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ಆದರೆ ಅವಳು ನನಗೇಗ ಸಿಗಬಹುದೋ ? ಅವಳು ಒಪ್ಪಿ ಯಿತ್ತು ಈಗ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾಗಿ ಹೋದವು.

[ಮಂದಾ, ರಾಮರಾಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ.]

ರಾಮರಾಯ— ಇಲ್ಲ ಮಂದಾ, ನಾನಿನ್ನು ಹೋಗಬೇಕು. ಬಹಳ ಕೆಲಸವಿದೆ ನಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವರಿಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನ ನೆನಪನ್ನು ಮಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶೇಖರ— ನೀವು ನೆನಪು ಕೊಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

೯೦

ರಾಮರಾಯ— ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮದುವೆ ಸಿನಿ ವಹಾಯಿ ?

೯

ಶೇಖರ— ಹಿತ್ತಲದ ಮಾನಸ ಗಂಡವ ಎಂಬುದು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನನಗಿ

ಕೈಕಾ

ನಿಮ್ಮ

ರಾಮರಾಯ - ಮಂದಾ ನಮಸ್ಕರ ಮನೆಯ ಗಂಡು ಎಷ್ಟಿರುವಳೆ? ಭೇಟಿ, ನೀವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಸಾಧನವಾಯಿತು.

ಶೇಖರ - ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಕೀರ್ಣದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದೇ

ಸುಧಾ - ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕು ಇವೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಅವಿನಾಶ - ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸನ್ಮಾನದ

ರಾಮರಾಯ - ಸಂಕೀರ್ಣದ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ಅಭಿ

ಬಂ

ವನ

ಮಾತನು ಸಿಕ್ಕು ಇವೆಯಿರುತ್ತದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸನ್ಮಾನದ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ಅಭಿ

ಅವಿನಾಶ - ಸಿಕ್ಕು ಇವೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ನ

ಸುಧಾ - ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸನ್ಮಾನದ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಾನು ಅಭಿ

ಸಾಹ

ರಾಮರಾಯ— ಸೊಸೆಯ ಜೀವಿಕೆ, ಜೀವಿಕೆಯು, ಸುಧಾ! ಅದು

ಅಷ್ಟೇ! ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಾನು ಅವಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿನ್ನ

ಶೇಖರ— ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಗತಿ ?

ರಾಮರಾಯ— ಮದುವೆಯಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಹುಡುಗಾದೆಕೆ ಹೋಗ

ಅಯಿ

ಲಿಲ್ಲ.

ಅವಿನಾಶ— ಹುಡುಗರಾಗುವ ವರೆಗೆ ಹುಡುಗಾದೆಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗಬೇಕು?

ಪ್ರಮ

ಶೇಖರ— ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇನ್ನು ಮಾತು ಸಾಕು ಒಳಗೆ ಸೆರೆಮನೆ ನನಗಂತೂ ಹಸಿವೆಯಾಗಿದೆ.

ಗನ

ಸುಧಾ— ನಿಮಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಕ್ಕುಕೊಂಡರೋ?

ಯೆಂ

ಶೇಖರ— ಇಲ್ಲ, ಅವಿನಾಶನಿಗೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕುಕೊಂಡು.

ಕೂಡ
ತ್ತಿದ್ದೇ

